

باب عالی
خارچہ نظاری

بغداد مسئلہ سی

استانبول — مطبوعہ عاصمہ

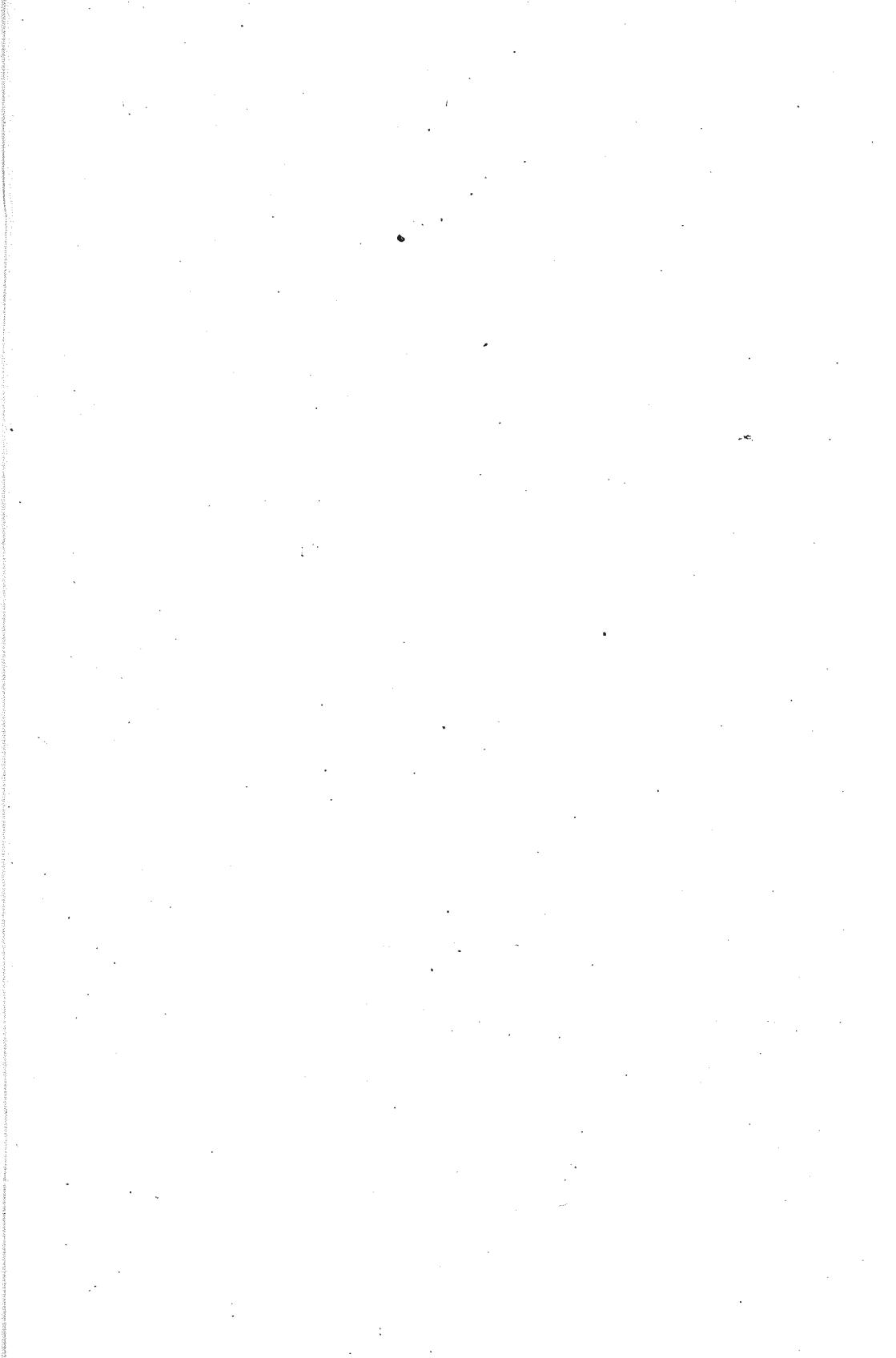
۱۳۳۴

باب عالی
غارچه نظاری

بغداد مسئله‌سی

استانبول — مطبعة عاصره

١٣٣٤

بغداد شمندوفری مسئله سی

حکومت سنه ایله انگلتره دولتی پیتدھ مناسبات سیاسیه نک متزايداً کسب برودت
ایلسی او لا مصر مسئله سندن ثانیاً بغداد شمندوفری امتیازینک آمانلرھ اعطای ایدلسندن
انبعاث ایلشدره انگلتره نک مصری اشغال عسکری آلتھ آلو ب مواعد مکررہ سنه
زغمماً تخلیه ایمامی و حتى قطعه مذکوره یه بتون بتون یرلشمک ایچون اتخاذ ایلدیکی
تمداییر سیاسیه و دول ساره ایله اوراده کی موقعی طانتدیر مقایچون عقد ایلدیکی اختلافات
دولت علیه نک اغباری ی و انکشار نفوذ و حیثیتی موجب و انگلتره حکومته اولان
اعتمادی کلیاً منسلب اولمش ایدی .

بغداد و حوالیستنک درکار اولان اهمیت موقعیه و ثروت محلیه سنه و مسافه نک بعدیته
مبی قطعه مذکوره یی مرکز سلطنت سنه یه شمندوفره ربط ایمک کرک اقتصادی و کرک
عسکری جهتلرندن حکومت سنه یه اهم والزم ایدی فقط الشاسی میلیونلره بالغ اولان
بویله بر مهم خٹک کرک حکومت طرفدن و درک تبعه عهانیه دن مرکب برشرکت طرفدن
در عهده ایدلسی مادةً امکان خارجتده و بنام علیه بوخط جسم و مهمک بر اجنبی
شرکت طرفدن انشا ایتدیر لسی مجبوری ایدی . ذاتاً انگلتره حکومتی بصره کورفری
حوالیسنده و جزیرة العرب جهات جنوبیه و شرقیه سنده ادعای حقوق حکمرانیده بولنقده
اولدیفندن انگلیز سرمایه دارانه خط مذکوری انشا ایتدیر مرکت بخطای سیاسی اولدینی
کی فرانسلرده سوریه حوالیستنک غیری محلاتده امتیازات طابنہ پک خواهشکر بولندقلرندن
حکومت سنه ذولت عهانیه ایله هم حدود اولیان و جزیرة العرب و صراق جهتلرینه قریب
مستملکانی و داره نفوذی بولنیان آمان سرمایه دارانه امتیاز مذکوری اعطای ایمکی
ترجمی ایتدی .

۱۹۰۳ سنه میلادیه سنه مصادف اولان ۱۳۲۰ سنه هجریه سی ذی الحجه سندک یکرمی
ایکیسنده صدور ایدن فرمان عالی موجنجه قوئیه دمیر یولنک بغداده و آنلن بصره یه
تمدیدی آمان سرمایه دارانندن متشكل اناطولی دمیر یولی قومپانیه سنه احسان بیورلش
اولمشی انگلتره بیوک بر تأثیر حاصل ایتدی . انگلتره حکومتی بوا امتیازی خطه عراقيه ده

و مالک عثمانیه طریقیله ایرانک اقطار جنوبیه سنه مؤسس و رقابتند هر آن آزاده بر صورتده متسع اولان منافع اقتصادیه سک تقیلنه و بلکه اندراسنه بر علامت اولق اوزرم تلق ایمکله برابر بصره کور فرنده کی نفوذ و غالیت سیاسیه سک طولایی سیله هندستانده کی موقعنک دونچار ضعف و خطر اوله بیلمستدن اندیشه به دوشمرک دولت علیه قارشو براغبار پولیتیقیه سی آچشدر .

ذاتاً آلمانیانک ترقیات اقتصادیه و قوه عسکریه سفی چکه میان وانک ترق و توسعی کندیسی ایجون بیوک بر تهلهکه عد ایدن ایکلته حکومتک بومیله دن طولایی آلمانیه قارشو اولان برودتی کسب اشتداد ایتدی . آلمانیا سرمایه دارانی مصارف کلیه به محتاج اولان بولیه بر خط جسمیک انساسی ایجون مقتضی اولان مبالغه مالک اولمقدونی دن خطک انسانه انکلیز و فرانز سرمایه داراتی اشتراک ایتدیرمک ایجون تشباتنده بولندیلر . فرانسلر بواشترا که میال اولدقلری کیزله مدلکری کی اول وقت باش و کل بولنان موسیو « بالفور » ۱۹۰۳ سنه سنه عوام قاره سنه ایراد ایلدیکی نطقنده انکلته کرک اشتراک ایتسون و کرک ایتسون نصل اولیه بر کون خط مذکور انشا اولنچندن انکلته منک اشتراکی منافنه موافق اوله جغی بیان ایتدی . فقط ایرتسی کون انکلته افکار عمومیه سک افکاریه ترجان اولان (تایم) غرنه سی انکلته منک اشتراکی علینده شدید و خصوصیتکارانه بر مقاله نشر ایتدیکی کی آمانلرک انکلیزره وضع ایتدکلری شرائط میانشده انسانات ایله اداره به متعلق ایشتلر منحصرآ آمانلرک اللرنده قاله جنی و انکلته به تخصیص اولان حصه مراقبه ایسه هان بر اسمدن عبارت اولدیفی معتبرضل طرقدن اثیان ایدنی اوزونه موسیو بالفور بر کون اولکی نطقنک کأن لم یکن حکمنده طولیسی مجلس مبعوثانه بیان ایمکه محبور اولدی .

بتون هر طرفده آلان تجارتی و آلان سیاستی کاه منفردآ و کاه سیاست تجارتیه شکلر نده مختلطانکلیز منافع متقابله سنه معارض ظهور ایمکده اولمسدن ناشی انکلته حکومتی بغداد وبصره شبکه حديثه سنه عوامل رقابی تاماً جامع آلان امتعه سنت سیلاتی کور دیکندن ۱۹۰۳ مقاوله نامه سنت عراق وبصره به تلقی اعتباریه تطبیق احکامنک وسائل ممکنه ایله منعی ویا هیچ اولمزسه انکلیز نقطه نظریه اویه بیله جنث بر شکلدم قعدیلی لوندره قابنه سی شرق سیاستک محوری عد ایتش و بو کیفت بالعموم انکلیز رجه آمال ملیه صرمه سنه چشمکشدر .

آلمان سرمایه‌دارانش خط مذکوری انشایه موفق او له جقلرینه انگلتره‌جه کسب مقناعت ایدلیسی او زرینه انگلیز لرک آلمان‌لره قارشو حسد و خصوصیتی تزايد ایتدیکی کی دولت علیه‌نک کمرک رسوم‌نک تزییدی و پائنت و صنعت و تشبیثات ساره اقتصادیه ایچون لوندره قابینه‌سنه مراجعتنده جواب رد آلمان‌دن برنتیجه‌یه دسترس او له مامتی و عمر اقده آلمان خط‌نک یا شده برانگلیز خط‌نک انسانی امیازیش اعطاسی طلبنے بر لسان تهدید ایله مخاطب اولیسی و بصره کور فز نده بر کویت مسئله‌سی احدائی انگلتره‌نک سیاست شرقیه جدیده‌سنک باشجه ظاهرات فعلیه‌سندندر .

انگلتره حکومتی دولت علیه‌یه قارشو بوله بروضیتنده دوام ایتدیکه منافع حیاتیه‌دن محدود او له بیله جلک درجه‌ده حائز اهمیت او لان تشبیثات اقتصادیه‌ده موقیت امیدی کلیا منسلب اولدی‌غفدن باب عالی انگلتره حکومتی ایله اوزلاشمق وایکی دولتک مناسبات سیاسیه‌سی خالدار ایدن مسائل منازع فیلانک حلته توسل ایتمک لزومی حس ایتدی . ۱۹۰۹ سنه‌ی مایستنک یدی‌سنده انگلتره حکومتی بغداد شمندوفر قوه‌پانیه سیله اشلافه بصره کور فز ندن بغداده بر شمندوفر خطی انسانی و شاید مذکور قومانیه ایله اشلاف حاصل اولز سه کلومترو باشه هیچ بر تضمینات طلب او لندی‌غفدن دخله کنارنده خط مذکورک انگلیز سرمایه‌دارلری طرف‌دن انسانی تکلیف ایتدی . کمرک حصه و کمرک ایشتمه امورینک تفتیشی خصوصیاتنده انگلیز سرمایه‌دارانش آلمانیا سرمایه‌دارانی درجه‌سنده حائز حقوق و صلاحیت او لمیرینه اناطولی شرکتک استحصل موافقی مکن او له جنی اکلاشلیدیغه بنی اول امرده انگلتره سرمایه‌دارانش مطالبات و شرائطی نه دن عبارت اولدینی ۱۹۰۹ سنه‌ی تشرین ثانی‌سنده انگلتره حکومتندن سؤال ایدلشد . باب عالینک بوسوانی انگلتره حکومت طرف حکومت سینه‌دن بر اثر موالت اولق اوزره تلقی ایتشن و مراجعت واقعه‌نک موجب تنویت اولدینی بیان ایدلشد .

یوزده درت کمرک رسم منضمندن حصوله کله جلک فضلله واردانک بغداد خطی تأمینات اچمه‌سنه تخصیص او لمانسنه آلمانیا حکومتک موافقت کوسترسی او زرینه ۲۸ شباط ۹۱۰ تاریخنده خط مذکور حقنده انگلتره حکومتک فکری سؤال ایدلش و حکومت مشارالیها ایسه جواباً دیده شد که : « حکومت سینه یوزده درت رسم منضمندن متاحصل وارداتن غیری واردات تخصیص ایتدیکه انگلتره حکومتک خط‌نک بغداده قدر او لان قسمنده علاقه‌دار اولمئه برسبب یوقدر . انگلتره حکومتک الیوم آرزو ایتدیکی

— ٦ —

شی دجله وادی سندہ کی تھا رتنک تکامل ایتھی و حکومت عثمانیہ بغداد ایله بصرہ کو رفری آرہ سندہ کی خط جدیدی پر شرکت اجنبیہ یہ انشا ایتدیر مک ایستیورس انکایزسر مایہ دار انسٹ کیکر لینہ ترجیح ایدلیسیدر۔ حکومت سینہ نک بوخطی کندی حسابہ بالذات انشا ایتدیر دیکی تقدیر دے کیمسنک اعتراضہ حق یوقدو۔

حکومت سینہ خط مذکور ک انساسی ایچون انگلیز و فرانس و آلمان سرمایہ دارانی آرہ سندہ برائٹلاف حصولہ چالش دیکی حاصلہ ہونک انگلترہ جہ وجوہ تلقیس نک فورہ ن اوفیسدن تحقیق ایچون لوندرہ سفارتہ تبلیغاتہ بولنمشدرا۔

۱۹۱۰ نیسان نہ سیرادوار غربی لوندرہ سفیری توفیق پاشا حضرت لریسہ دیمشدر کہ « انگلترہ حکومتی دور مشروطیتہ کیرن عثمانی حکومتہ معناً دکل مادہ دخی ایف ای « معاوته مہیا ایسہدہ کندی منافع نک دیکر برا جنی حکومتی منافعہ فدا ایدلسی نظر بی قیدی ایله کورہ مڑا۔ منافعٹ منحصراً اقتصادی وہ نوع سیاستاندن عاری بولن دیکنی « ابیات و تأمینہ دامماً حاضر در۔ (الحالف) ذن بقدادہ قدر اولان قسم نک انساسی « ایچون واردات فضله سندن کو سترلک ایستیلان قارشو لغٹ اعطائے سفیر (لاوتر) طرف دن و قوع بولان اعتراض بقدادن بصرہ کور فریزہ قدر اولان قسم مهمک حکومت « عثمانیہ طرف دن انشا ایدیہ بیلسی ضمیڈہ برماعونت دوسانہ عد او لٹلیدر۔ چونکہ « الحالف دن بقدادہ ندر اولان قسم نک حکومت عثمانیہ طرف دن یا پدیر لیمنہ آلمان لک « موافقت کو سترمیہ جکلری و مقاولہ موجودہ بی او یونڈہ تعديل ایتھی جکلری بدیہیدر۔ « آلمان لک اشبو خط جسمی یا لکز بقدادہ قدر انسایہ و بناء علیہ آندن او تنسی اعادہ عثمانی حکومتہ بر اقدقلری ده دائرہ مقاولہ سابقہ احکامی تدبیاہ راضی اولدقلری دائرہ « عائد سنه رسماً و تحریراً بیل دیر دکلری آندہ یوزدہ درت کمرک رسم منضمی حقدہ کی « شکل اعتراض کان لم یکن حکمنہ کی روپ آرقق هیچ قالہ آئیہ جنی در کار در۔

حکومت سینہ نک اعشار فصلہ حاصلاتی الحالف - بغداد خطی ایچون تأمینات اچھے سی اولہ رق اعطایتی ایتھی انگلترہ نک اغبراری موجب اولیش و سیر زہ زار لاوترک ۱۹۱۰ سنه مایسندہ باب عالیہ اعطایتی ایل دیکی مفصل نوطہ ده « بغداد وبصرہ خط کیرینک الحالف دن بقدادہ متھی اولہ حق قسم نک کیلو مترو و تأمینات اچھے سند ارارہ و تعیینندہ حکومت سینہ جہ استعمال اولن دیکنی و بو ایسہ قدیمن برو عراق یعنی بغداد

وبصره حوالى سنه انكلتره نك اقتصاد نقطه نظر ندن حائز بولندىي حق رحجان مكتسي
خل بولندىي ومقدمامو اتفاق كوتشميش او لىدىي يوزده درت كرك رسم منضمنك اعطاسند.
نکول ايديله جكى وبعد ما دولتىن آرە سنه دكى مناسباتك حسن دواى بعداددن بصره كور فزىنه
پاپلە حق خطك باي حال انكلزيز سرمایه دارانى طرفدن تأمیناتىز و عنانلى شرکتى او لهرق
ياپىدېرلىسنه وابسته او لىدىينى » بىان ايلىشدر .

حكومة سينيه بويه غايت تهديدكارانه بىرنوته ويرلمە سنك نه كىي اسابىدن منبىعث
ايدوكى توفيق پاشا حضرتلىرى طرفدن استيضاخ او لىنى او زرىنه انكلتره خارجىه مستشارى
غايت محىمانه او لهرق ديمشدر كە : بغداد شىندوفريشك بصره كور فزىنه قدر او لان
قسمتك انسا وايشاتمه امتيازى منحصراً انكلزيز سرمایه دارلىرىه ويرلمك مناسب دكىسى
ھىچ او لمزىسى آلان سرمایه دارانىلە مشتركاً ياللىسى لابد ومحقدر .

بناءً عليه شمىدى يه دكىن بوابده بالدفعات وقوع بولان تكليفمىز آلان سندىقە سنك رأس
كارنده او لان موسىو « غۇئىز » طرفدن بىركە قبول ايده سنه رغمماً آمانيا حكومتى
بوائلافه رضا كوتريمىوب استرقالب وانخصار فكرىلە ردى جهتنى التزام ايلمشدر . مقدمما
دەخى بىان ايتدىككىز او زرە موازى ايلى . خط انشائى نه قيد وشرطه مبنى اولور ايسە
اولسون طرفينك منافعنه موفق او لىيە جغنى بىلورز . لكن سزه شدتلى كورونان تشباثىز
انجىق آلان حكومتى اصرار وتعدىنى ازالىيە سزى اقدار ايجوندر وشو مقصىدىز زىهار
مخالفىنىك سمع اطلاعە وارماملى زىرا اشتلاف يرىنە اختلاف آرتار وبالآخره بىزدىن زىيادە
سز متضدر او لورسکز بزمە خطك انساسى مذا كرائى كىرشىد كلىرى آلمانلىر خىزآلير آلاماز
بۇملە او بوشىغە شتابان او له جقلرى بىاشتباادر .

انكلتره نك بالاده معروض تكليفىدە خطك مبدأي بغداد ومتهاسى كويىشدر .

١٩١٠ سنه تۈزىنە جاويدىك اقنى لوندرە ده ايكن مشارايلە توفيق پاشا حضرتلىرىلە
برىلكده انكلتره خارجىه ناظر ومستشارىلە ملاقايتلارنە جاويدىك اقنى (الخالف) دن
ايلىرسنك كيلومترو تأميناتى هنوز ويرلمىكىنى و فقط خطك باي حال بفدادە تىددىي مقتضى
ايدوكى واورادن ساحل بىحرە قدر او لان قىسىك او لجهدە وعد ايلدىكى وجهمە
حكومة سينە تام وحسابە انسا ايتدىرلىك ايجون آلان سرمایه دارلىرىه آندن فراعته
موافقلىرى استحصل اىرنە صرف مسامىي ايلدىكىنى بىان ايللىسى او زرىنه انكلتره حكومتى
خطك بعداددن كويىته قدر طرف حكومت سينە دن ياللىسى بىشى دىنلە ميوب انجىق كويىت

لیانش انکلین سرمایه دارلوی جانبین انسانی مناسب اوله جفی بیلدیرمش و مشارالیه ک بوکا موافقت کوستراماسی اوژریه خطک تنسیب ایدیله جک بر نقطه ده ساحله ایصال خصوصی بجا کورولشدرو .

۱۰ تشرین ثانی سنه ۹۱۰ تاریخنده بارون مارشال خارجیه ناظری رفعت پاشا

حضرتلریه بیانات آتیه ده بولنشدرو :

« بغداد تیور یولی شرگی یوزه درت رسم منضمی وارداتی یرینه واردات دولتندن دیکربرینک تخصیصی ایدله سنی طلب ایتمکسزین رسم مذکور حاصلاتنک بغداد شمندوفرینه تخصیص او لینستن صرفظر اینکه آماده در . بوکا مقابل شرک قونیه مقاوه نامه سنک ۳۰ و ۳۲ تجی ماد. لری احکامنک اناطولی تیور یوللریه مخصوص وارداتک عین زمانه قونیه - بغداد شمندوفرینه ده تخصیص او لندنیه یوئنده تقسیری حقنده حکومت صنیه ایله قومپانیه آرم سفده برائتلاف وجوده کتیرلمسنی طلب ایدیبور . »

۱۹۱۱ سنه سی کانون ٹانیسنده بغداد شمندوفری مسئله سیله مسائل مهمه ساڑه حقنده درسعادت انگلتره سفیریه مذاکره کیریشلمسی قرار کیر اولنشدرو .

درسعادتندک انگلتره و فرانسه سفیر لرینه ۱ مارت ۱۹۱۱ تاریخنده تودیع اولنسان و بر نسیخه سی عین تاریخنده معلومات اولق اوژره لوندره و پارس سفیر لرینه کوندزیلان مخاطره ده حکومت سنه شمندوفر و ۷۴ مسئله لرینک صفحاتی و هر بری حقنده کی نقطه نظری تشریح ایتشدرو . مذکور مخاطره نک محتویاتی بروجه زیر بیان اولنور :

[بغداد - بصره کور فزی شمندوفرینک اکاله عطف اولنان اهمیت کمرک رسمه یوزده درت ضمئنک تأمین تطیق خصوصنده درکار اولان معمیت حکومت عثمانیه بیوایک مسئله نک - بعض صفحاتی انگلتره حکومته تعلق اینک حسیله - انگلتره ایله تدقیق و مذاکره سفی فعلاً پیش نظر ملاحظه یه المغه سوق و امامه ایتمکدده در .

انگلتره حکومتی متصور اولان ضمه موافقنی بشرطه تعليق ایتشدرو ک اوده : بورسم منضمن حاصل اوله حق فضلہ وارداتک بغداد شمندوفرینه تأمینات آچه سی اوله رف عدم تخصیصیدر . شوحالده حکومت عثمانیه قومپانیایی بوفضلہ واردات حقنده پر کونا مدعاوته اماله ایدیکی تقدیرده مطلوب اولان شرط ایفا ایدلش اوله جقدر . مسئله نک صفحاتندن ری بوندن عبارتدر .

دیکر طرفدن بغداد قومپانیه سنك امتیازی داخلنده بولنان و خطه مخرج طبیعیسی
تامین ایچون الشاسی قطعیاً مقتضی اولان بغداد - بصره کورفزی شعبه سنی بوشبکه
حدیدیه نک اقسام متباقیه سنی کبی عین شرائط دائمه سنده انشا و ایشلتمکدن منع ایدن
محاذیره مبنی مذکور قومپانیه نک مارالیان بغداد - بصره کورفزی شعبه سنی انشا ایمک
ایچون عهده سنده بولنان حقدن فراغت ایلسی اسپابنک استکمالی موضوع بحث ایدلکده در
مسئله نک ایکنچی صفحه هی بوندن عبارتدر .

ایمی حکومت عثمانیه اشبوایکی فقط حقدن بغداد تیوریولی قومپانیه سیله مذا کرمه ه
کیوشمش و مذکور قومپانیه نک باب عالینک مطالبی قبوله برله کیلومترو باشته تامینات
آشیه سی مسئله سنده یوزده درت رسم منضمدن حصوله کله جک فضلله وارداتدن ماعدا
دیون عمومیه عثمانیه یه الیوم تخصیص ایدلش اولان مبالغه انضام ایده بیله جک واردات
جدیده دن دخی فراغت ایله جک قویاً محتملدر .

بغداد تیوریولی قومپانیه سنك واردات حاضره سی صورت مهادیه ده ترايد ایتدیکی
وبوواردات سایه سنده قومپانیه بشقه جه واردات تخصیصه حاجت قالمقزرن خطاک
بغداده قدر تمدید و انشاسه کافی مبالغ حصوله کله جک حسابات احصائیه ایله ثابت اولدینی
جهتله قومپانیه نک مارالیان حقوقن صرقظر ایده جکنی حکومت عثمانیه بحق تخمین
اینکدده در . حکومت عثمانیه مذکور تیوریولک صوک قسمی مقدمما بالذات انشا ایلک
فنکرنده بولنمش ایدت . فقط بوصوله حیز فعله ایصالی خصوصنده مشکلات کورمکده
اولدیندن قسم مذکور ایچون سرمایه هی کرک بالذات حکومت عثمانیه و کرک انکلیز
وفرانس و آلمان سرمایه دارانی طرفدن تدارک اولونه جق یکی بر عثمانی آنونیم شرکتی
تشکیلی مفید و سریع الاجرا کورمکده در . اشبو سرمایه نک یوزده قرق حکومت عثمانیه یه
ویوزده یکرمیشری اجنبی سرمایه داران هیئتک هر بریته افزار و تخصیص اولنه جقدر .

مصارف انشائیه قوئیه - بغداد خطی حقدن تحویلات هر بریته افزار و تخصیص اولنه جقدر
تحت ضمانته اوله رق لوئدره ، پارس ، برلین و در سعادته موقع تداوله وضع ایدله جک
اولان تحویلات عثمانیه ایله قادیله جقدر . مصارف انشائیه و یکی شرکتک تحویلات اوله رق
سرمایه هی و شرکتک صورت تشکلی ایله تحویلاتک ایدی تداوله وضعه عائد شرائط
بالطبع حکومت عثمانیه ایله علاقه دار هیأت بیشده و قوعه کله جک ائتلاف ، او زریته
قرار نشیدیله جقدر . خطک بصره کورفزنده نقطه انتها هی اولق او زره اولاً کویت

وبعده بصره نی پیش نظر ملاحظه به آلق طبیعیدر. حکومت عثمانیه کویتک موقعی اعتباریه شمدوفرک اورایه متی اولمی مناسب اولدینی اعتقادنددر. شوقدرکه کویتک وضعیت سیاسیه سنجه حائز خصوصیت اولمینه و دیکر طرفدن خط مذکورک نقطه اتهائیه می حکومت عثمانیه نک اراده می آئندہ بولتی منطقاً لا بد بولنده جهتاه یک آنونیم شرکتی طرفدن محل مذکورده تأسیس اولنچق لیانک ایشانلیسی داره امکانه ایصال ایمک اوزره اول امرده کویتک حکومت عثمانیه ایله اولان مناسباتک بر صورت تسویه به ربطی لازمه دندر.

عین مناسبته حکومت عثمانیه ایله انگلتره دن هرایکیستک موقعیت تعین اولنهرق ایکی مملکتک حقوق سیاسیه و منافع تجارتی نقطه نظر دن تعین موقعیت مقصدیه حکومتین مشازالیه مانک اساساً بر ائتلاف حاصل ایتلری فوائدی ظاهر ایلکددر. اکر بصره کور فرنده دیکر اجنی فودز لرینک دخونک انگلتره نک منافعه مغایرتی نه قدر آشکار ایسه حوالی مذکورده منافع حکومت عثمانیه نک انگلتره حکومتک منافع اساسیه سیله تأم اولدینی ده اوقدر بدیداردر.

حکومت عثمانیه دولتک حوالی مذکورده تأسیس نفوذ ایتملری ترغیبه میال اولمقدن بشقه اورالرده بر استادکاه تأسیس ایتملرینه مساعده ایمکده ذره قدر میال دکلدر. شو صورته انگلتره حکومتی ایله حکومت عثمانیه بیشده موجود مشارکت منافع شمدمی به دکین نقطه نظر لریجه موجب اختلاف اولان بالجمله نقاط حقنده بر ائتلاف حصولی امر نده کی آرزو لریه اضمام ایدرک هرایکی حکومتک بالاده تعداد اولنان مسائلک صورت قطعیه ده حلته عین فکر دوستانه و ائتلاف جویانه ایله مبادرت ایتملریه سائق اولمقده در.

بو محظمه نک فرانسز جهی (۱) رقیله ذیل ایدلشدر.

بغداد تیمور یولی شرکتک امور مالیه تی قونطرول حقی حائز اولان آمان هیئت صرافیه نامه موسیو غوث و موسیو هلفریخ طرفدن ۷ مارت ۹۱۱ تاریخنده بر لرینه امضا اولان بیاننامه ده هیئت صرافیه مذکوره نک «بصره کور فرنده تأسیس اولنچق لیانلر بشیوز کیلو مترو قدر حساب ایدلین بر شعبه ایله بصره کور فرنده تأسیس اولنچق لیانلر ایچون ۳۰۹ تاریخنی مقاوله نامه ایله شرکت مذکوره بیه اعطاقلان امتیازی تشکل ایده جک بر عثمانی آنونیم شرکتنه - تفریقی حکومت سینه ایله مذکور شرکت بیشده قرار لشیدریله حق

شرط دائره سنه - تركه حاضر « اولديني و « مع هذا على التعيين تبعه عنانيه دن او ميانله ويريلان حصه دن دون او مامق شرطيه بغداد تيمور يولي اسكي شركت ايچون بز منفعت قليه دن بشقه برشي طلب » ايچي جك و « ديك طرفدن الحاله هذه منع الاجرا اولان مقاوله نامه نك كندوشهه تأمين ايش اولديني منافع نقيمه وسائره بترك ايلسندن طولاني بغداد تيمور يولي شركته ويريلان جك تعويضاتك يكى مقاوله نامهه تعين » ايديله جك كوستلش وموسيو هو كان طرفدن در سعادته ويريلوب برى ۲۱ مارت ۱۹۱۱ تاریخني حاوي اولان وديكرینك تاريحي الدكى ترجمه رسميه سنه مرقم بولفيان ايکي بياناته ده آنفالذ كر برنجي برلين بياناته سنه كى « بصره كورفزن دن اعتباراً در تيزدن بشيوز کيلومترو حساب ايديلان برصبه ايچون » جمله نك « بغداد ايله بصره كورفزي آره سنه كائن سعبه نك كوك تماماً وكرك قسماً » مائلهه تفسيري حاوي غوئز وموسيو هلفريج قبول ايچيده اولدقلري وخليف خطنه بغداده قدر تمديدي خصوصه كنجه حکومت عنانيه پانت رسمي موقع اجرایه قويديني تقدیره شركتلىري رسم مذکور حاصلاته متعلق مقاولات سابقه دن منبع با جمله حقوقدن قطعياً فراغت ايله اولديني اشعار قلمشدره بالاده مذکور مقاولاتك تركه وفرانس زجه لرى (۲) رقميه ذيل ايديلشدر.

انكلاتره سفارتنك ۱۳ مارت ۱۹۱۱ تاریخلى مختره سنه صورتيدر :

[بغداد - بصره كورفزي شمندو فريينك اكمالي حقدنه بعض تكليفاني حاوي اوله رق خارجيه فاظريينك ۱ مارت ۹۱۱ تاریخنده انكلاتره سفيرينه توديع ايديكي مختره ده سفارت در حال تبلیغده تراخي ايهدى . حکومت قرالىه بوتكليفاني كمال دقتله تدقیق واعطای جوابه مسارعت ايله جكدر . بوکا استطاراً سفارت حکومت متبعه سندن اولديني تعليمهه بناءً مذکور مختره نك انكلاتره حکومتی طرفدن يوزده درت كمرك رسم منضمه موافقته تعليقاً در ميان اولنان شرائطدن برينه تعليق ايدن ايکنه فقره سنه شرائط مذکوره ده بوابده باب عاليه بالدفعات ويريلان ايضاً احاتدن غيري برسورته مفسر اولديني نظارات خارجييه اشعار ايتمك لازمدون عد ايلر . انكلاتره حکومتی جايinden دائمآ تأييد والتزام اولنان نقطه نظر كمرك رسم منضمنه عاصل وله حق فضلله واردات واردات ساره دن بالفرق انكلاتره نك الجزره قطعه سنه قدیم دنبری موجود بولنان منافع تجاريه سنه ايراث ضرر ونقيسه ايتمكدين خالي قاله ميه جنى در کار اولان برشمندو فر خطنه تمديديه

تمحصیص ایدلدیکی تقدیرده مذ کور رسم منضمک برمدت معینه ایچون استیفا اولتسته موافقت ایچک کندوستجه غیرقابل اوله جھن مرکزمنه بولنمشدر. اشبو نقطه نظر کرک پکن مایسک اون طقوزنجی کونی دولت عثمانیه خارجیه باexterی ایله انکلتاره خارجیه باexterی بیشنه لوندرده و قوعولان بر مصاحب انسانده و کرک رفاقتلرنده دولت عثمانیه مایله باexterی بولندیفی حالده لوندره سفیری پاشا حضرتلرینک سخن تموذگیکر میسنه خارجیه باexterی ایله واقع اولان ملاقانی انسانده آجیقدن آجیغه بسطو بیان ایدلش و بوندن ماعدا انکلتاره حکومتنک ماد الذکر نقطه نظری بر تفصیل حاکی بولنان بر محظره لوندرده کی اقامت انسانده بالآخره مایله باexterی تودیع قائمش ایدی. کمرک رسمه یوزده درت ضمی مسئله سنک مذاکره سی انسانده انکلتاره حکومتنک خدیوبت مصریه نک استقرارض عقدی خصوصمنده کی حق و صلاحیته ۱۹ شعبان ۱۲۹۶ و اغتوس ۱۸۷۹ تاریخی فرمان هایون ایله وضع اولان تحدیداتک مصرک حصول ترقیات داخلیه سی ترویجاً جانب حکومت عثمانیه دن رفع ایدلسی و بوصورته مصرک ۲۲ ربیع ۱۲۸۹ (۲۰ ایلو ۱۸۷۲) و ۱۳ ربیع الاول ۱۲۹۰ (۸ حزیران ۱۸۷۳) تاریخی فرمان هایونلره مؤسس حال سابق مالیستنک اعاده سی اسبابنک استكمال بیورلسی آذرسی اظهار ایدلدیکی باب عالیجه تحضر بیوریله جنی شیوه دن وارستدر .]

انکلتاره دولتنک تکلیفات مقابله سی مین اوله اوزره لوندره سفارت سینه سنک ۴۱ تموز ۱۹۱۱ تاریخی ۵۲۴ نومرسی تحریرات حرماء سنه ملغوف و شیه نک ترجیه سی آتی به درج اولتور :

[انکلتاره حکومت سینه نک ۱ مارت سنه ۹۱۱ تاریخی محظره سنه مندرج تکلیفات جدیده نظر دقه المقدمه تراخی ایتماشدر. تکلیفات مذ کوره یکدیگرندن مستقلأً تعیین ایدلیه میه جک درجه لرده ارتباط قویی اولان منافعه تعلق ایتدکلری حالده تسهیلاً للمصلحه اوج مختلف سرلوخه آتشنه درمیان اولتندر .]

اولاً بغداد شمندوفری مسئله سی

ثانیاً انکلتاره و ترکیانک بصره کور فزی حوالیستنک منافع مقابله سی

ثالثاً عثمانی کمرک رسمنک قیمت اوزرندن یوزده اون بردن اون بشه ابلاغی

۱ — بغداد شمندوفری مسئله‌سی

انگلتره حکومتی انگلیز سرمایه دارانک بوتبه اشتراکی نه کمی شرائط تختنده ترغیب اید بیله جکنی بالدفات اعلام ایلمشد رالیوم موضوع بحث بومسئله‌نک صفحات ایتدائیه سپی تکرار ایمکدن عبارت اولامقله برابر ۱۹۱۰ سنه لوندرده بولنیش اولان عنانی مالیه ناظری ایله جریان ایدن مباحثات مدیده نتیجه‌سنده خطک «کورفز» شعبانی مجموعه‌نده انگلیز منافعک یوزده الی بش نسبتده اشتراکی تأمین ایدر بر مقاوله نامه‌ی موجب حشودی برصودت تسویه نظریله باقیله بیله جکنی افهام اولندینی اخطار و تذکار اولنه بیلیر . خطک اقسام ساره‌سنده بعض منافعک حائز اولندینی تفوق عظیم نظر اعتباره آنور و انگلتره تجارتک اوحوالیده کی و سنت عظامی و مناقلات بحریه‌ستک و فرقی نظر دقندن دور طویله‌حق اولورسه نسبت مذکوره استکثار ایدله من .

جاویدبک تکلیف ایدلش اولان صورت تسویه انگلتره طرفندن کنیش مقیاسده برگماشة تشکیل ایلدینی ایجون حکومت سنیه جانبندن شمدی درمیان ایدیلان تلقینانی بعض مرتبه استغраб ایله‌تاقی ایمکدر .

خطک اقسام اتفاهیه‌سی تختنده کی عنانی تکلیفاتی حکومت عمانیه طرفندن یوزده قرق و انگلیز و فرانسر و آلان هیئت‌لرینک یوزده یکرمیشر نسبتده سرمایه قویله‌رق یکی برشرکت تشکیلندن عبارتدر . صورت تسویه مالیه‌نک قرق‌عائی علاقه‌داران پیشته بالآخره عقد اولنه حق اتلاده تعیق اوتمشدر . انگلتره حکومتی بو تکلیفلری قبول ایده‌یه جکنی متأسفدر . بغدادک جهت جنوبیه‌سنده کی شمندوفر خطک انشا و ایشتمه‌سی ایجون بریکی شرکت تشکیلی و بو شرکتک براساس ین‌الدول او زوینه تشکلی ایحاب ایدیوره انگلتره حکومتی اویله برصورت تسویه‌یه انجق انگلتره منافعک لااقل دولت علیه داخل اولندینی حالده دیکر بر دولتک حصه‌سنه معادل بر نسبتده اشتراکی شرطیله موافقت ایده بیلیر بومقصدله و تشبتک ماهیت ین‌الدولیه و تجارتیه سی برقات دها تأییدايدلک او زرده انگلتره حکومتی دویسنه‌نک ده تشریکنی و هر مملکت خصوص حصه‌نک یوزده یکرمی اولمسنی‌الهام ایده بیلیر . برصورت توزیعک قبوله انتظاراً انگلتره حکومتی آسیای عنانیده کی بالجمله خطوط حدیدیه اوزرنده تعرفة متفاوته تعیق او لمیه‌جعفی ، قلیات خصوصنده متساویاً

معامله ایفاولنه جفی، تسهیلات و سائزه کوستریله جکنی متنضم بغدادک جهت جنوییه سنده خطک صورت تمدیدی نی و نه گی شرائط تحتنده انشا او لنه جفی اراهه ایده بر مقاوله نامه نک علاقه دار دولتمر آره سنده عقد اولنخاسنی، تجارتی توسعنی ترغیب ایده جک وجهان مختلفه علاقه دارانک تشبلنوندکی منافع بنداد خطی امتیازنک انقضاصنده تمدیده اوغر امیرق دامی او له جفی تأمین ایلیه جک صورتسویه مالیه وجوده کتیرلنسف لازمه دن عد ایلر؛ بوندن ماعدا انکلتنه سفان و امتعه سندن انها رسمی استیفا ایدلیه جکنی حکومت عناییه نک صورت قطعیه ده تعهد ایمه می لازمه دندر.

برده نقطه انتها یه دهکی لیمان مسئله سی قالیورکه بصره ده بلک مهم منافع تجارتیه تأسیس ایتش اولنسنے نظرآ انکلتنه حکومتی نقطه انتها نک بوراده تأسیسی بوزندن فوائد حقیقیه حاصل و متزايد او له جفنه قائل ولیمانک برکونا تمدیدات اولقسرزین بستون ملندرک تجارتی مفعنه او له رق شرکت جدیده طرفدن انشا و مراقبه ایدلسی لازم کله جکی مطالعه سنده در. انحیق بولیه بر صورت تسویه قبول ایدیه جنث او لورایسه شمندوفر خطک بصره کورفرینه تمدیدی تقدیرنده خطک يالکن دولت علیه ایله انکلتنه آره سنده بالقاوه تقرر ایده جک شرائط تحتنده او له رق «گویت»ه ایصال او لنه جفنه تصریح اولنخی و بوماده لر حقنده کی مقاوله نامه یه بوبابده بر ماده درج ایدلسی لازمکلیر.

۲ - انکلتنه و ترکیانک بصره کور فرنده کی منافع متقابله سی

هر ایکی مملکتک بصره کور فرنده کی موقع سیاسی و تجارتیلرینک صورت قطعیه ده تعیین اولنخی حقنده عمانی مخاطره سنک صوک فقره لرنده اظهار اولنان آرزویی ترویجه انکلتنه حکومتی آماده اولوب بومسانه داڑھ قطعی بر صورت تسویه یه وصوله مانع او له بیله جک بر سبب کور مامکده در. انکلتنه حکومت عناییه نک مطالب محققنه هیچ بر جهتمن خلاف دکلدر. بصره کور فرنزی سواحلی او زرنده انکلتنه جه تصدیق اولنان مطالب مانع نک تعلق ایدلیکی الا جنوبی نقطه القطبی ناحیه سنده کائن «عجیر» در. بومو قلع دها جنوینده حاکمیت عناییه یه دلالت ایده بیله جک برازی یوقدر. حکومت عناییه نک بحرین و مسقط او زرنده ویا خود بصره کور فرنده کی قبائل مستقله او زرنده باب عالینک احداث تقویت ایمک نیتند او لمدیغی ۱۸۷۰ سنه سنده عمانی خارجیه ناظری انکلتنه سفیرینه صورت

قطعيه ده تأمين ايشن ايدي (اшибو تأميناتك شفاهامي ويائخر رآمي اولديعنه دائير صراحت بوقدر) آنحق تاريخ من بوردن مؤخراً دركه « عجيز » لک جنوبيه کي موقعده مدبر يتلر وحائيت عثمانیه يه دلالت ايدر بعض علام و وجوده کتيزمك ايجون حکومت همانیه جه بعض مسامي صرفه توسل ايدلشدرو.

انكلتره حکومتك بوقابئه قارشو طور و حرکتی بستون فرقلي اولوب ١٨٠٥ سنه. سندنبری بحرین ايله طوغريين طوغري يه مناسباده بولنش و ١٨٢٠ سنه سندن اعتباراً قورصالغلک واسير تجارتک منع والقادمه وراثه، حکومتك تنظيمه، جزايرك هر کونا تجاوز اجمي يه قارشو حمایه سنه، مرکزی بحرین اولان ايجو صناعتك حمایه سنه متعلق اوله رق عقد ايديلن برسلسنه معاهدات سوقيله مناسبات مذکوره برماهیت حقیقیه اكتساب ايلمشدر. مسقطه و « تروسيال » Chef de trêve يعني متارکه بحریه سندنی امضاليان مشایخ رؤسائي راضیستنده انكلتره حکومتی متعدد عهود و ائتلافات عقد ايده رکبر چوق سنه لر ايجون فوائد محائله بخش ايشن وبوجصوصاتک هر برنده کي مسلکي دکرده حضور وصلحک بقاسی، بازار تجارتک هر مملکته کشاده بولنسنک تأميني و انكليز - هذ تبعه سنک مدت مدیده دنبري تأسیس ايدن منافعنك حمایه سی کيفيتلرندن عبارت بولغشدر.

انكلتره حکومتی بونجه نتایج حسن ايله بلا فاصله اجرا ايدلیکي. حکم و نفوذی تحديد و بالخلال ايدبیله جك برصورت تسویه و موافقت ايده مز حکومت مشارا الها بصره کور فره کي حاکمت عثمانیه نك « عجيز » لک جنوبيه اتساعنك بونتایجه ايراث ضرر ايده جکي و حاکمت عثمانیه ادعائنك اساسات مشروعه يه ابتا ايده ميه جکي فکر نده در. شوسيله حوالي مذکوره يه اياق باصمق ايجون توسل ايديلان مساعينك کافه سنه مخالفت المتشدر. ينابيرن انكلتره حکومتی بين الدولتين هر کونا صورت تسویه قطعيه نك حکومت سنه نك بحرین ايله جزائر متلاصقند و (البداع داخل اولديني جالده) القطر بشه جزيره سندن (بحرين شيشتك بورالرده حقوق مهنه سی وارد) قطعیاً فراغت ايله جکي من ضمن اوله سی لازم کلديکي و بويله بر صورت تسویه نك نهايت الامر دائمی بر منيع اختلافات محلیه يی او ره دن قالديره جنی فکر نده در. حکومت عثمانیه کويتك دولت عثمانیه ايله مناسباتك تنظيمي آزو سفی اظهار ايديسور: الیوم در میان اولنه بیله جک لاعلی التعيین بر تکلیفک منتج موقفیت او لامسی تقدیرنده طرفینک حقوق و مدعیاته ايراث خلل ايدلش کي باقلمامق شرطیه حکومت قرالیه بولیه بر صورت تسویه حصوله مع المعنونیه معاونت ایشك ایستر.

حکومت سنه جه معلوم اولدینی اوزره انگلتره حکومت کویتک زیر حمایه عثمانیه ده بولندینی اصلاً تصدیق ایتماش و بوصوحته بین الحکومتین بر اختلاف نظر موجود اولدینی مد تجھ حکومت عثمانیه نک کویتک عسکر اعزامندن مجانبنت و استاتوکویه رعایت ایده جکنہ مقابل انگلتره حکومتک ده نه بواراضی بی اشغال و نده اوراده تأسیس حمایت ایتمیه جکی حقنده اعطای تأمیناھ موافقت ایتمی اوزریته ۱۹۰۱ سنه سی ایلواندہ بوصورت تسویه یه دسترس او نشد.

انگلتره نک ایکی عصری متباوز بر فرماندن بری کویت مشایخی ایله مناسبات تجارتیه سی اولمشہ و مملکت مذکوره حکومت عادلانه سی و سربستی تجارتی سایه سندہ هر طرفدن ارباب تجارتی جلب ایتش بولمنسنه مبنی اداره داخلیه یه توارث حکومته مداخله و با شیخک مختاریت قامسنه خلل و قوعنی قبول ایده من. دیکر طرفدن استاتوکو تأمین ایدلک شیخک حکومت قرالیه ایله عقد ایلدیکی بعض معاهدات تصدیق اولنق و « وادیا » ایله « بوبیان » آله لرینک کویت سنورلری داخلنده اولدقیرنی حکومت سنه قبول ایتمک واورادمک عثمانی قره غولری کیری آلنق و شیخک اراضی عثمانیه داخلنده صاحب اولدینی و با اوله جنی املا کدن سربستجه و تامیله استفاده ایتمک حق اولدینی تصدیق اولنق شرط طریبه انگلتره حکومت عثمانیه نک کویت اوزرنده کی متبعیتی تصدیقه آماده در . بو وجہله « کویت » اجزای مالک عثمانیه دن بر نوع « Kaza autonome » تشکیل ایده جک و فقط تابیعت عثمانیه تختنده بر اداره مختاریه مالک اوله جقدر .

شط العریده شہاندیره روضه امرنده اخیراً بعض مشکلات تحدت ایتشندر . سین و فیره دنبی انگلتره تجارتی و سمع معاملاتندن طولایی اورالرده حاجز تفوق و صوک زمانلرہ قدر سیرسفائیه منحصرآ علاقه دار بولمنشد. الی سنه بی متباوز بر زماندر تھیشات اجراسی، نهر اوزرنده شہاندیره و فقارلر وضھی معاملاتی بالجملہ علاقه دوانک خشنودیسی بحال اولنق اوزره انگلتره نک فعالیتی ایله ایفا اولنمشندر. شو الحاله انگلتره حکومت مدت مدیده دن بری موجود اولان تشکیلاتی حکومت عثمانیه نک نہ کی اسباب سوچیه اعتراضه محل کوردیکنی تقدیرده دوچار مشکلات اولنقده در . معما فیه انگلتره حکومتی بومشکلک بر فکر اشتلاف جویانه ایله تذکری آرزو سندہ بولندینفندن عثمانی و انگلیز مأمورلری ایله بالاشلاف تصویب اوله جق بر مهندسدن مرکب اوله رق کوچک بر نهر قومیسیونی تشکیلی تکلیف ایدر ایدی . بوقومیسیون سیرسفائیک اصلاحنے متعلق بالجملہ مسائل تدقیق

اینکله برابر وقت وقت اجراسی ایجاب ایدن تفیشانی دخی تحت مراقبه ده بولندیرد .
دیگر طرفدن بصره کورفرینک قسم متابقیسته کنجه حکومت عثمانیه بوبایده علاقه دار
بولندینی مرتبه ده انکلتره نک خصوصات آئیه حقی تصدیق ایدر :

اولاً، قوتروں ، تفیش ، تنویر ، شهاندیره وضعی و قلاعوزان
ثانیاً ضابطه بحریه

ثالثاً بالجمله قرانته معاملاتنک اداره سی

۳۰. — قیمت اوژرندن یوزده « ۱۱ » عثمانی رسم کرکنک « ۱۵ » ه ابلاغی

انکلتره حکومتی عثمانی کمرک رسمنک تزییدینه آنجق بغداد شمندوفری مسئله سی
حقنده اقدیمه و موجب خشنودی بر صورت تسویه عقد ایدلرکه هیچ بروجهمه موافقت
ایده میه جکنی مهادیا در میان ایشدر . حکومت قرالیه بوصورت حرکتنه پا بر جای ثبات
اولوب اولیه بر صورت تسویه نک ارائه اولان ائتلاف اساسلری اوژرینه حصول پذیر
اوله بیله جکی فکر نده بولنقمه برابر شمندوفر مسئله سنه منحصر بر صورت تسویه انکلتره نک
الجزیره ایله بصره کورفرندکی منافعنه یقیندن تعلق ایدن بر جوک مسائلی مهمیده
براقه جنی ایچون اویولدہ بر صورت تسویه موجب خشنودی و مکمل عد ایده من .
انکلتره حکومتی توکیاده شمندوفر انشا آتنه اساساً مساعد ایسه ده بغداد شبکه سی از جمله
ازمنه اخیره ده انکلیز حقوق و منافعک بلا سبب دوچار تجاوزات اولدینی بر حوالیده
یک بر عنصر اغتشاشات تولید ایده بیله جک اولور ایسه بغداد خطنه اکالنه طوغزیدن
طوغزی یه اشتراك ایده من . بصره کورفرندکی مسائل سیاسیه حقنده ذاتاً حکومت
سینه جده عقدی آرزو اولان بر صورت تسویه یه واصل اولمدقجه و بغدادده کی انکلیز
املا کنک بلا سبب هدمی کی معاملات آییه ایچون تضمینات و بوکی معاملاتنک عدم
دوامی حقنده تأمینات استحصل ایتدیکه (الجزیره ده مجموعک یوزده آلتشفی تشکیل
ایدر) انکلتره تجاوزه طوقونه جق بر رسم وضعی انکلتره انتظار عمومیه سنده محق
کوسته میه جکی فکر نددر . حکومت عثمانیه بواسلر دائرة سنده اجرای مذا کراته میال
و حکومت مصریه نک عقد استقرار صلاحیت امن نده موجود اولان حق اعتراضک -
اقدیمه تصریح اولدینی وجهه - فسخه (مصر ک اصلاحات مالیه سی بو تدبیری مستلزم مدر)

فائل اولدینی تقدیرده انكلتره حکومتی بین الدولتین هر کونا اسباب نفاقی رفعه صالح بر اشلاف حصوله معاونت اینکی بر مقصود اولی عد ایدر و — دول سائرنک ده انضمام موافقی واویله برصورت تسویه به رعایت قیدیله — کمرک رسومنک بر مدت معینه اینچون یکیدن تزییدینه موافقت ایندکن باشه آنچه ۱۹۱۴ سنه قدر موقتاً قبول و تصدیق اولان یوزده اوچ منضمک استیفاسنه دوام اولنسنی دخی قبول ایدر . — انكلتره خارجیه نظاری ۲۹ نووز ۹۱۱] .

انكلتره تکلیفات جدیده سنه باب عالی طرفدن الان جواب ویرلمدیکندن ۱۹۱۱ کانون اولنده انكلتره خارجیه ناظری، سفیر توفیق پاشا حضرتلرینه بغداد وبصره کور فرزی مسائلی حل اینکه انكلتره حکومتک ارزوکش اولدینی وانكلتره نک تکلیفات جدیده سنه قارشو حکومت سنه طرفدن و قوع بو له حق تکلیفاتی تدقیقه حکومت مشارالیانک آماده اولدینی بیان ایدلشدر. بونک اوزرینه باب عالی طرفدن توفیق پاشا حضرتلرینک بوایده کی افکاری سوال ایدلش و مشارالیهن وارد اولان جوابنامه اساس اتخاذ ایدله رک مجلس وکلاده بر مضبوطه بالتنظيم باب عالی حقوق مشاوری احمد رشید بکله لوندره به ارسال و مذکور مضبوطه نک فرانسزجه بر ترجیحی سفارت سنه طرفدن انكلتره خارجیه نظارتنه تبلیغ ایدلشدر. توفیق پاشا حضرتلرینک ۱۹ کانون اول ۱۹۱۱ تاریخی و محرمانه ۹۹۳ نوصولی تحریراتلری اهمیته منی ۳ رقمیه ذیل ایدلشدر .

حکومت سنه نک تکلیفاتی بروجه آیدر :

[بغداد ایله بصره آرم سنه انسانی متصور شمندوفرک یا پلستک وايشلدمسنک عثمانی، انكلیز، آمان و فرانس سرمایه دارلر غروپلرینک وجوده کثیره جکلری برش رکته اجاله سیله بر شرکتک مجلس اداره سنه ریاست عثمانی سرمایه سی تئیل ایده جک اعضادن برینه مفوض وتساوی آرا وقو عنده رئیسک داخل اولدینی طرفک رأی راجح اولق او زده شرکت مد کوره حصه لرینک یوزده یکمی بشن نسبتنه تعداد اولان سرمایه دار جمله لرینه توزیعی .

بغداد خطنه تعرفه متفاوتنه منع تطبیقی مسئله سندن مقصود انكلتره نک ضرریه اوهرق دیگر بردولت لهنه خدمت ایده جک تعرفه قبول ایدلما می ایسه بوکا اعتراض اولنه میوب آنچه عموم اموال واشیانک جنس وقطع ایده جکی مسافه نه او لورسه اولسون تعرفه وحده به تابع طولی ایسه بوهیچ بر مملکتنه و هیچ برخطده موجود بر اساس

اولمديغدن بالطبع قبول ايديله ميه جكى و حكومت سنه تك بغداد تيمور يولى شركتيله عقد
ايتش اولدېنى مقاولات احجامى اخلاقى مئدى او عليه حق كافه تسهيلاتك انكليز منافع
تجاريه سنه تأميني .

نقليات خصوصىده معامله متساويه وبوماده تك فرعونه وبغداد بـ بصره خطنه
صورت تمدیدينه وشرائط انشائيه وفيهـ متعلق تكليفاتك ايلى وده بالاطراف قرارلىشىرىلىق
اوزره اساساً قبولي .

بغداد - بصره شعبه سنك امتيازىك بغداد آنما يولى امتيازى مدتىك ختميله منتهى اولى
بغداد شركتىك بغداد - بصره خطنه فراعنه توپيات اغطا او لفقي شرطيه استحصل
اولميش وشرك مذكوره ايده مذا كره ايديلىكى اشاده بو توپياتك برعوض نهدى اوله جنى
افاده قلمش اولدېغدن عوض متبروك منافع متروكه حساباته مستداً تعين مقدارى
وشرك جديده يه تحميلي

رسوم نهرى يه متعلق طلبه لا يجهده بيان اولنان اسبابدن ناشى عدم اسعافى
خط مبحوث عنك شمدىلاك بصره يه قدر انسانىله كورفره تمديد تقديرينه معايق
مقاوله دن صرف نظر ايلىسى وايلروده كورفره تمديد اولور وشاید كويت نقطه منها
اتخاذ ايديلىرسه بوصوك شعبه تك صرف حكومت سنه جانبىن يايلىوب ايشلتىرىلە جكىك
وبيو تقديرده انكليزتك وهم واندىشىسى دفع ايده جك تأمينات اعطاسنه حاضر بولندېغنى
حكومت مشارالىياه بيان قلنە بىلە جكى

قطر شبه جزيره سنه دولت عليه تك حاكميت فعلىه سى من القديم موجود اولمسنه فارشو
انكليزتك مذكور قضاىزده كائن بعض مواضع ساحليةده اداره عثمانىه تك مستمراً جريانه
جىلولت ومداخله سى هىچ برسند مقبوله مستند كورولمىكىندن بورا يه عائد حقوق ساحتت
سنه تك تماسى مخافظى سيله حكومت مشارالىهانك قطره متعلق مدعيات ومداخلاتىن كفى
ايتسنك استحصلى

بحرين اهالىسى ايجون نمالك عثمانىيده قاپتو لاسيونلر امتيازاتى طلب ايىلامك بحرىن
ضولرنده تبعه عثمانىه تك صيد ايتدىلرى ايجو و صىدقىن بحرىن شىختك آلمقدە اولدېنى رسم
مەكىن اولدېنى قدر تسيص ايىلەك و بوكا امكان بولندېنى تقديرده رسم حاضر ك تزىيد ايىلامسى
تأمين قلمق و تجىير اسكلەسى قربىنده زخنويه جزيره سنه نجد سنجاغى ملحقاتىن

اولدینی انگلتره جه بلا قید تصدیق قلمق و بحرین اوزرنه انگلتره ده حق حاکمیت ادعا
ایتمه مک شرطه ریله باب عالیجه بحرین حقدنه کی مدعیاندن صرف نظر قلمسی
انگلتره نک مدعیات سابقه سنه لظراً کویتک حدودی مأمورین عسکریه منک الیوم
بولند قلری موافقی بیله مشتمل وبعض جهتله غیر معین اولدینه حکومت مشاره هایه
بزجه کویتک حدود قدیمه معروفه سی نه دن عبارت اولدینی مدللاً ایضاً ایدلسی وبالخاصه
بوریان و وادیا * اطهه ریله کویت کور فز نده کی دیکر اطهه رده حاکمیت عنایه نک محافظه سی
و شیخ مبارک بن صباحک انگلتره ایله عقد ایتمش اولدینی مقاولات کویتنه انگلتره نک
حق حماهه سی بولنیه جفه دادر دولین آرم سنه اخاذ ایدلین قرار اقتضاسنجه معتبر او له میه جفدن
بالطبع کأن لم بکن عد ایدلک و انگلتره نک منافعی محافظه ایده جک و حق حاکمیت سلطنت
سنه به معارض اولیه حق صور تسویه طوهه یدن طوغریه باب عالی ایله انگلتره آرم سنه
عقد اولنیق و شیخک کویت حدودی خارجنه کی اراضی قوانین عنایه احکامنه تابع بولنیق
اساسلریته مستند قرار قطعینک تعین حدود مذا کوهه سی نیجه سنه تعليق

شده سیر-فائز ، بصره کور فز نده قوتزول نظارت ، تنوریه ، شهاندیره ، فلاوغوزلچه
ضابطه بحریه ، قراتنه خصوصاته مدار دن تکلیفک لایحه ده کوسترادیکی وجه او زده استیضاح
ومذا کوهه سی

مصرک اشغالی عقبه انگلتره طرقدن و قوع بولان تمده آنده توافق ایمیان استقرار ارض
مسئله سنه کاتجه بوباده کی تکلیفک اجراسی مجلس مبعوثاندن قرار اخذیه استلزم ایده جکنده
بو تکلیفک مسائل مبحوته دن تفریقه چالیشمسی وايلروده بین الحکومتین آیروجه مذا کره
ایدلک و چاره سی بولنیق اوزره شمدیلک بو تکلیفک موضوع بحث ایدلامسی .]

اشبو تکلیفاتی محتوى مضبطه ده محتر تعليمات موجبه رشید بکله سفارت مستشاری
جواد بک مسائل مذکوره نک انگلتره خارجیه نظارتی طرقدن تعین قنان مأمورله
بر لکده ۴۱۲ مارت تاریخنده مذا کره ابتدائیه سنه مباشرت ایلشلدر . رشید و جواد
بکلره سیر آرتور هرچل و مستر بارکر اوچ درت دفعه اجتماع ایدرک بالجمله نقاطه حقده
عریض و عیق مذا کره و تعاطی افکار ایلشلدر . صوک اجتماعده مستر بارکر طرقدن
اوچه احضار ایدلش بر ورقه قرائت او لشدرکه ترجمه سی بروجه زیر هریض اولنور :

* وادیا اطهه سی خربطه ده کوستراماش ایسه ده بوبیان اطهه سی قربنده اولسی مختلدر .

« انگلتره حکومتک بقداد شمندوفری توزیعاتنده اوچجه یوزده الی بش طلب ایتدیکی
بوشط حوالیسنده کی منافع عظیمه تجاریه سی بوندن اشاغی حصه قول ایده بیلمسته مانع
اولدینی و حکومت مشارالیها حل مسئله آرزوسته بولندینی جهنه بالاخره - روسیه ده
داخلی اولدینی حالده - یوزده یکرمی حصه ایله اکتفا ایلک ایستمی ایسده یوفدا کارلغک
- انگلتره ده بغداد شمندوفری مسئله سنده متعنده کورین رجای نزدنه حضوله کتیره جکی
سوه تأثیراتی ازاله ایچون - بصره کورفزی مسائلنده حکومت عثمانیه طرفندن مساعدات
اجراسیله تعمیری ممکن اوله جفی واون طقوزنجی عصر ابتداسندن بری انگلتره نک مذکور
کورفزده اسارت زنجیه و سلاح پاچیلتفک منعی ضمته با لکز باشه مادی و معنوی عظیم
غذا کارلقل ایتدیکی و پوکون اورالرده - بغداد و بصره دخی داخل اولدینی حالده - تجاره نک
صورت سالنده اجراسی الحق بومساعی نتیجه سی اولدینی و بر عصر دنی بی انگلتره نک بصره
کورفزنه کی موجودیتی حکومت مشارالیها ایله سواحل شیختری آرد سنده تواریخ مختلفه ده
پایلان متعدد معاہده لوله تأیید ایتدیکی و بتون بو ملاحظات مهمه به بناءً انگلتره مخاطره سنده
محرر و کورفزه عائد شرائط و مساعداتن فضله بر شیئه موافقت ممکن اوله می جفی در ۰ »
 توفیق پاشا حضرتلى ۲ نیسان ۹۱۲ تاریخی تحریراتنک ذیلنده دیبورکه :

« انگلیز لرک (بز شمندوفر توزیعاتنده فدا کارلک ایدوب باب عالینک بو بابده کی صوك
تکلیفی الحق بصره کورفزی مسائلنده نقاط نظر منک ترویج ایدلی سی شرطیه قبول
ایده بیلیز) دیمه جکلری و باشیلجه مشکلاتک قطر قضاسیله بوریان اطمینه دادر مدعیاتن
ظهوری ملحوظ ایدوکی و بو بابده حکومت عثمانیه نک نقاط نظری ایوجه تصریح یادلاریکی
جهنه بو نقطه لرده تأمین موقیت ایچون « فورمه او فیس » طرفدن ائتلاف تکلیف محتمل
اولدینی درت اجتماعده پایش اولان سالف الذکر مذاکرات ابتدائیه دن حس و استدلال
اولنور ۰ »

لوندره سفارتنک ۳۰ حزیران ۱۹۱۲ تاریخی تحریراتنده بغداد وبصره شمندوفری
وبصره کورفزی مسائلی حقنده کی باب عالینک مخاطره جوابیه سنه (سیر ادوار غرہی)
ایله هندستان ناظری (لوردقرو) و دیکر بعض نظاردن مرکب لشکل ایدن تدقیق قومیسیونی
مذاکراتی اکمال ایتمکله جوابک احضار ایدلکده اولدینی و استحصال ایدلیکی معلومات غیررسمیه به
نظر آ جصه توزیعی مسئله سنه نک آرزویی وجهه روں سرمایه سنک عدم
اشتراکی کیفیتی هنوز تعین ابده مديکی و کویت مسئله سنک حلنی تسهیله مدار اوله حق بـ صورت

تسویه بولق ممکن اوله مازسه ستاتوقونک محافظه دوامی تکلیف قانه جنی و محمره مسئله‌سی.
خقدنه باب عالی طرفدن انگلتره سفیرینه اعطای قلنان مخظره نک ضمیمه نظر دقته آلدینی
وبو بايده احضار ایدلکده اولان قوتبر پروزه نک قریباً سفیر مشاورالیه ارسال قانه جنی.
اشغار قلنمشدر .

سیر ادوار غرہی ۱۹۱۲ سنه‌سی توزنده عوام قاره‌سنده ایراد ایدلیکی نقطه بغداد
مسئله‌سنه تعلق ادن قسم‌نده مذاکرات حاضره نک اساسه موافقت ایستدیکمنز تقدیرده
دولت علیه طرفدن آرزو ایدلیکی وجهه کرک رسمک تزیدینی و انگلتره نک واصل
اولق ایستدیکی باشیجه غایه بصره کور فزنده ستاتوقونک ادامه‌سی خصوصه ائتلاف عقد
اینک اولدینی و بغداد شمندوفری مسئله‌سنه تعلق اویلان بو ائتلافک مذکور کور فزدم
استاتوقونک ادامه‌سنه عامل اولدینی و بوایسه انگلتره حکومتک بصره کور فزنده دولت علیه نک
حقوقی قطعیاً اخلال ایمه جکنی عیاناً ایبات ایده جکنی کی انگلتره نک غایته عطف اهمیت
ایدلیکی وضعیتی تفرضدن مصون بولندران برائلاقامه نک موجود بولنديغی ایبات ایله جکنی
بو ائتلافک هر ایکی طرف ایچون موجب ممیزیت اوله جنی و مذاکرات هنوز برنتجه‌یه
منجر اولدیندن انگلتره حکومتک بصره‌دن اوته‌یه تیور یولی انساسی شرائطی حاوی
هیچ بر هیئت صرافیه قارشو تعهدانه بولنیه جنی محقق اولدینی بیان اینمشدر . بوندن
انگلتره حکومتک بصره‌دن اوته‌یه برشمندوفر انسانتک یین‌ملل بر هیئت صرافیه تقوییغ
اولنیسنه اصلاً موافقت ایمه جکنی استدلال اولنور :

مذاکرات دوامه داڑ ۱۹۱۲ سنه‌سی نیسان‌دن حق پاشا مر حومک لوندره‌یه
ماموریتلرته قدر اوراقده بر معلومانه دسترس اوله مامشدر . مرحوم مشاورالیه تبلیغ
ایدیلان ۱۶ مارت ۱۹۱۳ تاریخی تلغراقتامده دینلیو و که :

« انگلتره نک صوك مخظره سنده بغداد - بصره خطک الشاسیله ایشله‌مسندن صورت
قطعیه‌ده فراغت ایدلیکی بیان ایدلیسنه و بغداد - بصره خطک هر هانکی بر قویانیه طرفدن
انشا اوله بیله‌جکی درمیان قلمنسه کوره مذکور خطک هر هانکی بر عثمانی شرکتی طرفدن
انشا اوله بیله‌جکی استدلال او تیور و بغداد شمندوفر شرکتی بر عثمانی شرکتندن عبارث
اولدینی جهله خطک انشا واشله‌لیسی بوشرکتده و فیزیله بیله‌جکی اکلاشیلیپور . بوصورت
زیاده سیله بزم ایشمزه کلیر . زیرا طرف فخیانه لرندن یا پیلان صوك مقاوله نامده مذکور
خطک منحصرآ طرفزدن یا پیله‌جعنه داڑ بر ماده اولدیندن بو خصوصه اول اهرده

آمانلرک موافقنی استحصلال ایمک لازم کله جکی کی آمانلره تعویضات نقدیه اعطایی ایحباب ایده جکدر . بو حالده مذکور خطک مجلس اداره سنه ایکی انکلیز اعضا نک قبول ایتدیرلئی ممکن او له جنی کی بغداد شمندوفری مجلس اداره سنه ده بر انکلیز اعضا تعیین ایحباب ایده جکدر ویا خود بغداد - قونیه ، بغداد - بصره خطلری عین قومیانیه طرقدن انشا ایدیله رک ایشلدیله جکندن هیئت مجموعه سنک مجلس اداره سنه اوج و حتی درت انکلیز اعضا تعیین ایتدیرلئه سنه ده امکان او له جکدر . بو باده کی فکر کزک اشعاری
تصدیق عالی به تعلیقاً ۱۲ آگوستوس ۹۱۳ تاریخنده پارافه اولنان مقاوله معدله نک ترجمه می
بروجه آنی مغروضدر :

فرانسزجه می (۳) رقیله ذیل ایدلشدرا .

آسای عثمانیه کی شیور بولاره متعلق مقاوله نامه

بر طرقدن حشمتلو انکلتره ایرلاند و ماورای ایجاده کائن انکلتره مانکی قرالی وهندستان ایپراطوری و دیکر طرقدن ذات شوکتهات حضرت باشاهی آسای عثمانیه کی شیور بولاره امتعه تجارتی نک نقلی خصوصنده آتیا بینلورنده اختلافات وقوعنه محل ویره بیله جک بالجله احوالی بر طرف ایمک آرزو ایتدکلری جهله حشمتلو انکلتره قرالی وهندستان ایپراطوری حضرتلری طرقدن و طرف حضرت پادشاهیدن مرضخص تعین قلمتشدر .

مرخصان مشارالیما بولنده و منظم کورینان رخصتمامه لرینی بعدالتعاطی مواد آتیه
قرارلشدیر مشردر :

برنجی ماده . . . حکومت عثمانیه عین استاسیونلر بیننده و عین احوال و شرائط تختنده سمندوفرلرده قل او لمق او زده بغداد شیور بولی شرکته تودیع او له بیله جک عین توعدن کافه امتعه تجارتیه :

- a مالک عثمانیه به ادخال اولنان امتعه تجارتی نک منشائی
- b مالک عثمانیه دن اخراج اولنان امتعه تجارتی نک موردی
- c مالک عثمانیه دن ترانسیت صورتیله نقل و امرار اولنان امتعه تجارتی نک منشائی
وموردلاری

هـ عثمانی لیمانلردن ادخال و یا خود اخراج اولنه جق امتعه تجارتی حامل بولنه جق اولان مرا کب بحریه نک سنجاغی و صاحبی هرنه اولور ایسه اولسون کرک امتعه مذکوره و وضع اولنه جق تعرفه و کرک بامتعه نک مظہر اوله جنی تسیلات خصوصنده شرکتیه عاملیه مای بر اصول معامله تطبیق او نمسنے دقت واعتنا ایمکی تعهد ایلو .

ایکنچی ماده — حکومت عثمانیه بغداد تیموریولی شرکتیک مذکور تیموریولی شبکسی داخلنده کائن بحری ویا نهری لیمانلردن بزینه ویا بر قاضیه سفینه ایشلان بـ سیر سفان شرکتی ویا خود صاحب سفان ایله اشبیو لیمانلر ادخال ویا اندن اخراج اولنان بعض نوع امتعه حقنده بر مقاوله خصوصیه عقد ایمه مسنه دقت واعتنا ایمکی تعهد ایلو . مکر که بمقابله سفینه لری عین لیمانلر واسطه سیله عین نوعدن امتعه ادخال ویا اخراج المیان دیکر بر سیر سفان شرکتی ویا دیکر بر صاحب سفان حقنده ده عین احوال و شرائط داخلنده بحق قابل تطبیق اوله ؟ معماقیه شوراسی مقرزدرکه بوماده بغداد تیمور يولنک انشآتنه خصوص مالزمه نک ادحاله متعلق ۹۱۳ مارت تاریخی مقاوله نامه نک طقوزنجی ماده سی هو جیتجه بخشن اولنان حقوقه هیچ بر وجهه ایراث نفیضه ایمیه جکدر .

اوچنجی ماده — اشبیو مقاوله نامه موجبنجه «عین احوال و شرائط» جمله سی فلتاتجه دنکجه ، سرعتجه ، (بیوک ، کوچک ویا خود بشقه درلو) عین احوال و شرائط عین نوع امتعه تجارتی و عین سوق و مواصلت موقعی معنایی متضمندر .

دردنچی ماده — انکلیز امتعه تجارتی مناقلات عمومیه خصوصنده اعطای اولنان تسیلاتک کفایتسز لکی ویا خود معین بریولدن اجرا ایدیلان مناقلات حقنده شرائط مخصوصه و ضعی کی مواد سابقه ده تصریح ایدلیان بعض احوالده اشبیو مقاوله نامه نک شامل اولدیغی شمندوفر لردن بری او زرنده مستنابر اصول معاملیه تابع طوتادیغی تقدیرده انکلتره حکومتی بو با بدھ حکومت عثمانیه نزدنه تشیبات اجرا ایمک حقنی محافظه ایدر حکومت عثمانیه دخی بو شکایته چاره ساز اوله جق تدبیر مقتضیه توسل ایله جکدر .

ابشنیجی ماده — اشبیو مقاوله نامه احکامی نه عساکر بزیه و بحریه ویا خود مأمورین عثمانیه نک نه حکومت عثمانیه حسابه و قوبو له حق مهمات بحریه ویا ملکیه نک نقلیاشه ته دولت عثمانیه نک خدمات عمومیه سنه متعلق نقلیاشه نده ممالک عثمانیه ده موجود بولنان

ویا خود احداث ایدیله جلت اولان تأسیسات نافعه نک انشانه ویا خود ایشانه مخصوص
مالزمه ویا خود لوازمک نقلیانه شامل دکلدر .

آتشبی ماده — اشو مقاوله نامه احکامندن هیچ بری :

- a تجارت محلیه یه
- b ادخالات تجارتنه
- c اخراجات تجارتنه
- d ترانسیت تجارتنه

تطیق اولنه حق تعرفه ل آرنه سنده برقوق وتفاوت وضعی خصوصنده بر منوعیتی تضمن
ایدربکی تفسیر ایدیله جکدر .

یدنجی ماده — اشو مقاوله نامه احکامی تیموریولی شرکتتجه مالک عثمانیه به دخول
ایدن ویا خود مالک مذکوره مدن مفارقت ویا خود صرور ایلان یوجیلرک و بیویجلیلرک عائد
اشیانک نقله تطیق ایدیلن اصول ونظامه ، قابل تطیق اولدینی قدر ، شامل بولنه جقدر .
مع ما فیه احکام مذکوره مهاجرایله فقرانک و بونله عابد اشیانک نقلیانه تطیق ایدیله جکدر .
اشو ماده مضمون تججه « مهاجرین » تغیرندن صراد مالک عثمانیه داخلنده اختیار اقامت
ایمک او زره کلان و مهاجرین قومیسیونی واسطه سیله نقل اولان اشخاصه راجعدر .

سکزنجی ماده — حکومت عثمانیه مواد سابقه احکامنک آسیای عثمانیه الیوم موجود
ویا آئیا انشا ایدیله جلت اولان خطوطدن بغداد تیموریولیه التصاق ایده جلت هر بر تیمور
بولنه تطیقنه دقت واعتنا ایمکی تعهد ایلر .

طفوزنجی ماده — حکومت عثمانیه بغداد تیموریولی شرکتک کندي مجلس اداره منه
انگلتره تابعیتی حائز ایکی اعضا قبول ایمسنه دقت واعتنا ایمکی تعهد ایدر . حکومت
عثمانیه بوایکی اعضانه تعییندن اول بوتعینک انگلتره حکومتتجه تصویب اولندیفه آکاه
وامین اولمک ایچون تدابیر لازمه به توسل ایدیله جکدر . لاعلی التعین بر مقاوله نامه موجبتجه
بغداد — بصره تیموریولی شعبه سی آخر برشکت طرفدن انشا ایدیله جلت اولورسه اشو
ماده احکامی شعبه مذکوره به دخی تطیق اولنه جقدر .

او تنجی ماده — تیموریولنک بصره نک او ته سنده دکنر طوفه ری تدبیدی آنجق
انگلتره حکومتیله حکومت عثمانیه آرنه سنده اولجه ائتلافدن صکره و حکومت مشارا الیه اجا
قبول ایدیله جلت شرائط داخلنده وقوع بوله سیله جکدر .

اون برنجي ماده — اشبو مقاوله نامه نك تفسيري ويا خود موقع اجرائي وضعى خصوصنه بر اختلاف ظهوري تقدير نده مسئله منازع فيها اوچ ماھ ظرف نده حکومتنيك مرضيسى وجهه حل و حسم ايدلديكى حالده طرفيندن برينىك طلي او زوينه لاهى يين الملل محکمه حکيمىسىنے حواله اوله جقدر .

اون ايكنجي ماده — اشبو مقاوله نامه تصديق اوله حق و تصديق اقامه لر سرعت مىكنه ايله و نهايت اوچ آي ظرف نده تعاطى ايدليه جىكدر .

تصديقاً لامقال طرفين مرجحه اشبو سره نامه مى امضا و تختيم ايشتلدر .
اشبو مقاوله نامه ۱۹۱۳ ده اصلى ايکى نسخه اوله رق لومندراهه تنظيم ايدلشدرا .
قوله تعليقاً صح كشide ايدلشدرا .

لondonه ۱۲ آگوستوس ۱۹۱۳

ا : ح . آ . پ .

بيانات

حکومت عثمانیه بغداد تیموریولی شركىتك بغداد خطف نك بضره نك اوته شه قدر تمدیدى خصوصىت مفاولات موجوده مؤجنه شرکت مذکوره نك خائز اولدىنى كافه حقوقى قدر
وبزده بضره کورفزي شناخلى او زوندنه بحرى بر نقطه اتهانى تأسیس حقوقى قدر
ايتدىكىنى بيان ايدر .

۱۹۱۳ ده Londonه ده تنظيم ايدلشدرا .

قوله تعليقاً صح كشide ايدلشدرا .

لondonه ۱۲ آگوستوس ۱۹۱۳

ا : ح . آ . پ .

انكلتره حکومى بغداد شمندو فربته متعلق موادى حکومت سپه ايله مذاگرمائىكده
اولدىنى كى آيرى مجده آلمانيا ايله مذا كره ايمكده بولندىغىدن بغداد خطف نك بصره يه قدر
الناسنه مقابل بر انكليز صاحب امتيازك دخى فرات و دجله نهر لوند سيرسفان شرکتى
تأسيس ائمىسى و بوكا آمان سرمایه دارلىرىنىڭ اشتراك ايله سى اساسى قبول اىتش وبالا خرى
بغداد وبصره ليانلىرىنىڭ حيدرپاشا لىجانى كى شخصىت قانونىيەسى آيرى بىشىكىت طرفىن

الشاسیله انگلیزلرک بوندہ بر اقلیت علاقه‌سی احرار ایلری یعنی سرمایه‌نک یوزده یکرمیسی نسبتnde اشتراک و او نسبتnde مجلس اداره‌ده موقع احرار ایلری اساسی آرمه‌لرندہ قول او نمی اوزرینه آلمانلردنخی سیرفان شرکته سرمایه‌نک یوزده یکرمیسی نسبتnde اشتراک ایله بر اقلیت علاقه‌سی پیدا ایلک آرزوسنی اظهار ایتشلردر. سیرفان شرکته اوچی انگلیز و اوچی عثمانی او لهرق آلتی مدیری بولنه جغنه کوره انگلتره حکومتی انگلیز حصه‌سنه خلل کلامک و آلمانلره عثمانی حصه‌لرندن بربای افزار اوتفق اوزره مجلس اداره‌نک اوچ انگلیز وایکی عثمانی و برآلمان اعضادن تشکنی قول ایتمکده در. مجلس مذکورک بوصوته تشکنی منافع عثمانیه یه پک موافق عد ایدلیکنندن اشبو مسأله‌نک یکیدن موقع مذکورهه وضعی حالته هیچ اوتوسه عثمانی اعضاست انگلیز اعضاً نسبتnde اویلسنه بذل مساعی ایدلیسی اقتضا ایلر.

بغداد شمندوفریته متعلق آلمانلر طرفدن وقوع بولان تکالیفه دائر حق پاشا صرحومک ۸ ایلو ۹۱۳ تاریخی تحیر راتنک تکالیف مذکورهه متعلق قسمی بروجہ زیر عرض اوتوه :

[آلمانلر حکومت سنه ایله اوچ مقاوله عقد ایلک آرزوسنده درلرک برنجیسی بغداد شمندوفریته ایکنچیسی مذکور شمندوفرک شعبانه و اوچنجیسی آناطولی خطنه توسعاتیه دائر او له جقدر .

برنجی مقاوله‌نک برنجی ماده‌سی بصره‌دن دکزه قدر بغداد خطی قسمتک انساسی امیازندن وبصره کور فرنده بردکز لیانی تأسیسی حفندن قطعیاً فراغتله دائر در کندی فسوذه لرندہ زیر دنیلمن ایسه‌ده انگلیزلرکه اشلافزه توافق ایلک اوزره بوراده و شاپر اقسام مقاوله‌ده کی زیر کله‌لری یزینه بصره یاپلیسی قول ایتمکده درلر.

ایکنچی ماده بغداد شمندوفری شرکته دائر او له جقدرکه بوند مقصید انگلیز انساسی حقک آیری آیری بزر شرکته دورینه دائر او له جقدرکه بوند مقصید انگلیز سرمایه‌ستک یوبابده یوزده یکرمی نسبتnde اشتراکی قضیه‌صیدر .

اوچنجی ماده مرسین - طرسوس - آطنه خطنه حق اشتراخت سکونت شنیه طرفدن بغداد شرکته ترکته دائر او له جقدر مرسین لب ای بغداد خطنه بحر عقبیه اوزرندہ کی ایک لیاننک بری او له جغدن مرسین - طرسوس و آطنه خطنه پرکون حکومت شنیه طرفدن اشتراصی ایله بغداد خطنه کندیستنجه غایت مهم بر لیانه محرلجدن محر و قیضی

ناقابل تصور در. بخصوصه شرکت کمپانی اساساً حقی و شایان قبول در بودن بطلب دولته
اکمافق منعطف بر صورت ده ترویجی جاویدبک افندی طرفدن بر لینه مذاکره ایله تامین
اولنچ طبیعیدر.

وردنجی ماده حکومت سینه چه شط العرب بصره به قدر معین بر صو کسمنده
سفائیک سربستجه مر روز عبوری تامین ایده حک صورت ده سیر سفاؤه ضالیتی تامین المنسه
دائر اوله جقدر. بغداد شرکت کمک لیمانشدن فراغت ایده جکنه کوره سفائن جسمیه نک
بصره به قدر کمک تامینی آرامغه حق در کاردر. انگلتره ایله جمله ائتلاف ائمذدن بولنان
شط العرب قومیسیونی بو مقصدی تامین ایده جکدر. بصره به قدر کله جک - سفائیک صو
کسیمنک تعین مقداری ماده سی بوراده تدقیق ایلکده یه. نتیجه تدقیقاتی جاوید بک
افندی بهه بیلدیره جکم بناءً علیه بو ماده نک شو تامینه دائر فقره اولاً سی شایان قبولدر.
وردنجی ماده نک فقره ثانیه سی شط العرب به بو عملیات پالندجه بغداد شرکت کمک برنجی
ماده ده کی فراغتی قطعی اولیه جنی مائلده در. بونی مناسب کوردم. انگلیز لر فراغت
مذکوره نک قطعی اولسی طالب بولند قلنندن بوقرده کی تعلیق مقصدی توافق ایمه جکدر.
بوقرده نک حذف و طی خصوصی آلمانلرده اخطار ایتم. شط العرب قومیسیون نک
تشکلی بوباده آلمانلرک هر درلو تردی از اله ایده جکشن انک تحقیقته بوقرده نک طینه
مخالفت ایمه جکلری نی صورت افاده لرنندن استدلال ایلدم.

بشنجی ماده بمقاؤله بغداد خطی شعبانی و دیکر مقاؤله ایله برمائله تشکیل
ایده جکشدن شکلاً زائددر. بغداد خطنه تعلق ایدن برنجی و ایکنچی مقاؤله لرک
برلشدیرلرک بر مقاؤله منضمه حاله ارجاعی حالتده بو بشنجی ماده به لزوم قالمیه حق
و آلمانلرده موافقت ایده جکلردره بوصورت شکلاً ده موافق و دکز خطی فراغته بشرط
دها وضع ایله تعلیق ایدلیورمش کی بر تائیح حصوله مانعدر.

آلمانلرک تکلیف ایتدکلری و برنجی ایله برلشدیرمک موافقت ایدلکلری ایکنچی
مقاؤله نک برنجی ماده سی خانهین و بغداد - بصره و دیاربکر خربوط شعبه لرینک اشانه
دائردر. فرانسز و آلمان مطابی دیاربکر خربوط حقنده اختلاف اوزره اولوب فقط
اخیراً (افرنجی آگتوسک اون سکزنده) برلنه کیدن بارون نوبلیز و قونت ویتالی ایله
آلمان عروپی آردسنده کی مذاکره ده آلمانلرک دیاربکردن ارغنی معدن نک شهالنده بر قطعه

قریبیه و فرانسلز لرک سیواسدن کذا اورایه خطی انشا ایتلرندہ موافقت افکار حاصل اویشدیر . خط ثالث تعریف او وجہله تصحیح اولنه جقدر .

ایکنچی واوچنچی ماده لر انشا آت و خریطه و بلان وعده لرینه دائر اولوب انسای مذاکره ده بالسھوله قرار لش حق شیلدندز .

در دنچی ویدنچی ماده لر بر نچی ماده ده بیان اولنه حق خطوطک تأمین انشاسی ایچون - کومت سنیه جه ارائه اولنه حق وارداته دائزد . اول امر ده بونلرک و حتی تأمیناتک وحدتنه دائز سکنچی ماده نک بر لش دیر بیلرک برماده یا پلسی مناسبد و قبول اولنه جقدر . شمیدن تأمینات ارائه سندہ بالغان دولت لرینک آله جقلری دیون عمومیه حصه سنک مقداری تعین ایتمد دن دولت علیه جه سعه حال ارائه اولنه حق کی بر محدوده وارد . ذاتاً خطرلرک زمان انشاسی کامدن واردات تأمینه نک صراحته ارائه سندده برتکلف زائد موجود در . بنابرین جاوید بک افدى بوجه تلرک مذاکره سندہ مطالعات میحوئی بالطبع نظر دقه آله رق آکا کوره برمسودیه دسترس اولنه جقدر . انکلیز لرله اسلافاتک کسب قطعیت ایدیشنده آنلر کرک یوزده اوچ ضم سابق و کرک یوزده درت ضم متصور رسومیه نک بغداده ویرلسنے آرق اعتراف ایته جکلری کی فرانسلز لرده اوصورتله رفع اعتراض ایدرلر و روسلودن دخی بو بابده مشکلات اویلزه اسکی حalk اعاده سیله یعنی دیون عمومیه نک بلا استتا فضلہ لرینک تخصیصیه بومسأله بر طرف اولنه حق و آلمانلر واردات رسومیه فضلہ لرندن فراغت لرینه دائز تعهد سابق لری الغا وحال سابق اعاده اویلورسه فوق العاده منون و هر درلو اندیشه دن وارسته قاله جقلردر . بوجه تلری جاوید بک افدى تأمل و مذاکره ایدر .

بسنجی ماده بغداد شرکت نک خاقانین شعبه سنک انشاسی ایچون یدنچی بر بغداد تحویلاتی تریینک اعطاسنی هر زمان حکومت دن طلبی حقه دائز اولوب خط بغداده کمک بکه بولیه بر طبله محل اویلیه جغندن بوقرمه نک 6 à tout moment après la remise des séries 4 à 6 صورت نده تصحیحی آلمانلر قبول ایمکدیدرلر . بوضوح ایله ماده شایان قبولدر . آتشنچی ماده بغداد شرکت نک بصره قسمه متعلق سکن دن اونه قدر تحویلات ترییلری حکومت سنیه دن حق طلبنے دائز اولوب بونک ده احتیاج صحیح زمانه توافقی ایچون « à tout moment à partir de la remise des plans, mais dans aucun

cas avant la mise en exploitation de la totalité de la ligne de Boulgourlou à Bagdad» صورتنده تصحیحی قبول اینگذدهدر . بوصورته بوده شایان قبولدر .

طقوزنجی ماده بغداد شرکتک حال مالیستنک اصلاحی ایچون دولجه اختیار او لنه حق فدا کارلغه داردر . ذاتاً شرکته تسليم ایداش بولنان تحویلات تریتنک فائضی دکشیدرمک امکانسز اوله جنی جاوید پک اقدی طرفدن آلمانلره سویلنديکی کبی چاکرلری ده بونی صورت قطعیه ده سویلدم . تحویلات آتبه به کلتجه بو خصوصده هیچ برشی یامامق طریقی اختیار قابل اوله ماز مطالعه سندهيم . انکلیز و فرانس قوسولیده لرینک بیله پک فاحش بر صورتنده دو شدیکی و فائضنک آرتدیغی روزه ده درت فائضی بغداد تحویلاتی مناسب بر فیانه پیاسه به ادخال ایمک و بونکله خطی وجوده کتیرمک قابل اولیه جنی ادنی حساب ایله اکلاشیلر . عمله اجرنی بغداد مقاوله سنک زمان عقدینه نسبتله ایکی مثلنه چیقمش و هر درلو مالزمه فیئاتلری سنه به نسبت مترازده ایله ترقی اینش و بنا برین مصارف انشائیه ایکی تحیمنلرک خیلی فوقده بولنمش اولیسه مقابل شرکته ویریلن و کیلو مترولر باشه قیمت اعتباریه سی ایکی یوز یتش بیک فرانق تشکیل ایلیان تحویلاتک پیاسه فیئاتی او زمانیکی حساباتک پک دونشده قالمشد . دیگر طرفدن شرکتک بصره و دکز خطندن فراغته مقابل هر جالد کنده بسته بر مبلغ اعطاسی ده لازم کله جکدر . بنا برین حکومت سنه ایکی طریق بینته برجی اختیار مجبوریتده درکه بونلرده یادکز خطندن مقابلی وایتا لیا محاره سی و سایر نک تأثیر ایله انشا آنجه ضررک معادلی او لیق اوزده بغداد شرکتنه طوبدن بر پاره ویرمک وفا خود تکلیف ایلدکلری وجهمه بوندن سنکرده ویریله جك تریلرک فائضی یوزده درمدن بشه ویا درت بچغه چیقاره رق بوکا مقابل بھر کیلو مترو مقابله ویریله جك تحویلاتک قیمت اعتباریه سی ایکی یوز یتش بیک فرانقدن ایکی یوز قرق بش بیک (بلکه حساب عجیب ایله دها دون) فرانقه ایندیرمکدر . شق اوله مقاولات سابقه محافظه ایدلش و فقط خزینه به رجوع اینجه بھر که سرمایه سی اکسیله جکندن پیاسه شق ثانیه فائض سیوی آرتارسده بوکا مقابل بور جک سرمایه سی اکسیله جکندن پیاسه دوزه بوده فائضک تزیل امکانی حاصل او لجه برتخویل دیون معامله سی یا پیله بر ق خزینه به مقاولات سابقه به نسبتله دها قائدله بر جال حصوله کلیر و بونقطه نظردن بلکه فائضک یوزده بش اولمی یوزده درت بچق او لیسنے مرجح بولنو . خلاصه آمان

تکلیفاتیک اک مهم فقره‌سی بوجهت اولوب بونک جاویدبک اقدى ایله بالذکر برقا ز قطعی یه دبطی ایجاب حالتدر.

او تجی ماده ایشلتمه دستوریتک تبدیله داڑدر. بغداد خطی کی بر صحی درجه‌ده برخطک سنوی کیلو مترا باشنه درت بیک بشیوز فرانق ایله ایشله میه جکی محتاج بیان دکادر. و شوصورتده کوزل برایشلتمه معامله‌سنده شرکت علاقه و فائدہ سی یوقدر. بوراده برتعدیل احتیاجی درکاردر. آلمانلر فرانسلره هرنه ایشلتمه دستوری ویریلرسه اونی قول ایمکدہ‌درلر. هنحاله بوقطه‌ده ایشک مهم جهتلرندن اولوب حلی ایچون جاویدبک اقدى یه تعليمات قطعیه اعطامی ایجاب ایده‌جکدر.

اون بر صحی ماده انشایه دائر مواد اولوب چای تردد جھتی یوقدر یالکز خریوط یریته « ارغنی معدنیک شهاندہ برنقته » تعبیری قولیه‌جقدار. اون ایکنجی ماده اصول معتاده داڑه‌سنده‌در.

او چنجی مقاوله‌نک بر صحی ماده‌سی انقره - قیصریه، اولو قیشانه - قیصریه و قیصریه - سیواس جهتلری خطوط‌نک انشائنه داڑدر بوبابدہ و مدت امتیازه دائز ایکنجی ماده حفندہ سویلنہ جک برشی یوقدر.

در دنجی ماده‌ده 14,5 Ecartement de 14,5 یریته Ecartement normal یازیله‌جقدار. (اشبو طلب شایان تأمیندر. خطی دها طار یا پئی مقصده‌یاه ایسه جائز دکادر بولیه او ملديني تقدیرده عبئدر که ینه شایان قبول اوله‌من.)

اشتآت وعده‌لرینه دائز بشنجی، ویرکو و رسوم معافیته دائز آتنجی و سرمایه‌نک تزییدتنه دائز یدنجی ماده‌لر حفندہ آریجیه سویلنہ جک برشی اولیوب اثای مذاکره‌لرند حصول ائتلاف آساندر.

سکزنجی ماده حکومتك حق اشتراسته دائز اولوب بوندہ یالکز جالب دقت جهت حق اشتراک تحدی تاریخلری مختلف بولسان خطوط متعدده‌نک موجودیتند منبعث مسائله متدائز اوله‌بیلیر که اووه اثای مذاکره‌ذه کوریلور.

طقوزنجی ماده خطوط جدیده‌نک تأمیناسه متعلق اولوب بر شکل جدیدی مخته‌یدر. بوندہ آلمانلر فقره اولانک (Garantie de Construction égale à $5\frac{3}{4} \%$) (intérêt majoré de la valeur et amortissements) du Capital de Construction)

کله‌لرینی علاوه اینکی وادوات متحرک حقنده فرانسلر له پاپلش du matériel roulant) و پایله جق مقاولاتدن مقتبس بعض احکام وضعی تکلیف ایده جکلردر. جا کرلری بو تفرعات حقنده مذاکره اینیوب جاوید بل افندی ایله مذاکره لرنده سربستی خرکتزمی هر خصوصده محافظه ایلدم. حاصلاتک یکون واحد تشکیل اینکی حقنده کی اوتجی و دیون عمومیه ایله حساباره دادر اون بزنجی ماده لرده آیریجه محتاج عرض برشی کورمیوون.

اون اینچنجی ماده تأمینات مسأله سیدر. اکر دیون عمومیه فضله لری کاملاً بر اقیله بیلیرسه یعنی کرک فضله لری بوندن استشا ایدلزش بومسأله بغداد و انطاولینک اسکی و بیک خطوطی حقنده غیر موجود عد اولنه بیلیر اول مدینی حالده بو جهت مالیه حقنده جاوید بل افندی به تعليمات صریحه اعطایی ایجاد ایدر. بوماددنک فقره نانیه سنده بولی خطنه متعلق بر جهت اولوب فرانسلر آلمانلرک آتیاً قسطمونی یه کلری ویا ارکلیده دکزه اینلرینی قبول ایندکاری و شوحالده آلمانلرده بولی خطنک دوزجه دن ایلووده مصرف فلی و طاغلق بر قسمی انشا اینک ایستمکلری جهنه بومسئله نک حلی لازمکمکه و احتمالکه بالتجه آلمانلرک دوزجه یه قدر انشای خط اینتلری دوزجه دن قسطمونی و دکز قسملرینک فرانسلر انشا اینتیرلسی صورتی کسب ضرورت ایده جک کورنگکده دره بوباده جاوید بل افندی طرقدن ویریله جک ایضاحاته کوره برمسلک تعیینی ایله ایجاد ایدرسه فقره نانیه نک اوکا کوره تعديلی طبیعیدر.

اون اوچنجی اون در دنچنجی ماده لرله اون بشنجی ماده نک فقره اولاً سنده شایان عرض برشی یوقدر.

اون بشنجی ماده نک فقره نانیه سنده کی ادوات متحرک مسئله سی نافعه نظارتچه تقدیر ایدلیر.

اون آتشنجی ماده فرانسلر و آلمانلر اراده سنده حاصل اول مدینی بیان اولنان ائتلافه نظرآ بالکلیه طی ایدیله جکدرا.

اون یدنچنجی ماده بی جا تر لری هیچ مناسب کورمیدیکمدن طی زومنی آلمانلر سویلدم و بوباده اصرار اینیه جکلری طنده میم آمان هر و بتک تکلیف ایدلیکی مقاولات حقنده عرض ایدلیکم شومعلومه و جاوید بل افندینک ویره جکی ایضاحاته نظره برقوار سریع انخاذیله اول بابده کی مذاکراتک برنتیجه مناسبه ایه افتخار اینتیرلسی اهم والزمرد.

آلمانلره فرنسىزلىك آرمىنندە موجب اختلاف و مناقشه اولان اوچ كيفت وارايدى: يرنجىسى فرنسىزلىك آلمانلره معاونت مالىيەدە بولندرى كىشتىي ايدى كە بوبابىدە آرمە لىرنىدە بىر صورت اسلافيه قىرقىزىدە و فرانسە حکومتى قبول ايدرسە كسب قطعىت ايدە جىكىدر. بونك بىزجه صورت امكاني و موجب اولدىني ضرورى فداكارلۇق حقىقىدە جاودىبىك اقىدى عرض معلومات ايدە جىكىنىدىن دولتجە بىر قرارە احتياج اوله جىقدەر. اىكنجىسى هاراىكى غروپىك شەمنىدوفرلىنى خىرپوطة اىصال اىتلىرى حقىقىنى اصرارلىرى اولوب بودە اوغىنى معدنى شەمانىدە بىر نقطەنك اىكى ظاھىم خطە نقطە التصاق تىينىلە حل اولغىش دىمكىدر. اوچنجىسى فرنسىزلىك حىلىدىن مكىنە بىر شەمنىدوفر انشاسى آرزوولرى اولوب اخىرا بومادە بىرلىنەدە موقع بىختە قۇنلىدىنى جەھتەلە المانلر فرنسىزلىك بوندىن فارغ اولۇقلۇنى ئظن ايدىسۇرلۇ. مع مافىيە بورادە عكىسى يىشىمكىدەيم.

انكليزلىك المانلر آرمىنندە كىمسائە كىنچە آلمانلار انكليز سرمایەستك يۈزىدە يېكىرى نىسبىتىدە بغداد وبصرە لىيانلىرى انشاياتىنە اشتراكىنى و بغداد شەركى مجلس ادارەسەنە اىكى. انكليز مىدير اداخالى و معاملە غير متساویه يايماقنى قبول ايدىلكلرى جەھتەلە اڭ مەم مسائە دىكز خەطىدىن فراغتە منحصر قالىوركە بونك قىرييماً انتاجىلە انكلىز ايلە اسلافاتىزك كسب قطعىت ايلىسى انشاء ميسىر اولور. بونلۇدىن بشقە انكليز و آلمان مەنافىنك توفيقىتە متعاق اىكى مسائە دە موجوددر. بىرىسى پىرول مەددۇلىي امتىازى مادە سىيدەر كە اخىرا زورىخىنە موسىيە فون غۇنۇر ايلەدە تىجدد ايدىن مەذا كەرە تىچىجىسىدە موجود درت علاقىدارى بىرلىشىرىمكىدىن لېشىقە جارە اولمىدىنى تىين اىتدىيكتىدىن بوكا جالشىمقدەيم. دىكىرى فرات و دجلە سىر سفانى شەركىتە المانلارك دىخى دخولى كىفيتىدر كە زورىخىنە ملاقاۋىدە مو-سييە فون غۇنۇر بونى تأييد ايتىش و انكليزلىك دە بويىلە براشتىرا كى اساساً قبول ايلشىلدەر. موسىيە فون غۇنۇر بونى بىبايدە الەجەم معلومات اوزرىنى تفصىلاً عرض ايدە جىكم. [بالادە مىذكور بغداد تىبور يولى مقاولە تامەستك بالامضا تعاطىنىي ضىمتىدە حقى باشا مرحومە ١٦ تىرىن اول ٩٣ تارىختە ماؤزۇنىت اعطا ايدىلشىدر.

بغداد شەمنىدوفرى حقىقىدە المانلرلە انكليزلىرى يىتىدە عقد اولان اسلافيه ايلە انكلىز. مطالىي زىرەدە قىل اولنور:

١٩١٤ سنەسى مالىسىنە سيرادوار غەرەي طرقىدىن مرحوم مشار اليه تبليغ اولان.

آلان - انکلیز تشبثاتنک منافع اقتصادیه لبری منطقه لرینک تحدیدینه دائرایکی دولت بینته عقد او لنان اشلافک او چنجی ماده-ننک (C) قسمی بروجه آتیدر :

Le Gouvernement de Sa Majesté Britannique déclare qu'en aucun cas il n'établira pas lui-même ou ne soutiendra pas les demandes d'aucune personne ou compagnie en vue d'établir, sur le territoire ottoman, aucune entreprise de chemin de fer de Bagdad, ou en contradiction avec les droits existants de cette Société, sans et jusqu'à ce qu'il y ait un accord complet à cet égard entre le Gouvernement Impérial Allemand et le Gouvernement de S. M. Britannique. Aux fins de cet article le terminus ouest du système du chemin de fer de Bagdad tel qu'il est défini dans la note explicative attachée à la présente convention, sera considérée à Konia et le terminus est à Basra.

موضوع بحث او لان نوط بروجه آتیدر :

Note explicative en ce qui concerne la clause (c) de l'article 3, il est entendu comme suit :

I. — Aucunes lignes dans la partie de la Turquie d'Asie qui, se trouvant à l'ouest du 36° méridien de longitude est, s'étend au sud du 34° degré de latitude et aucunes lignes dans la partie qui à l'est du dit méridien s'étend au sud du 31° degré de latitude, ne seront considérés comme étant en compétition directe, mais toutes lignes au nord de ces limites seront considérées en compétition directe si elles établissent communication par chemin de fer entre la Méditerranée et le Golfe Persique.

II. — Il y aura une zone de protection s'étendant à 60 kilomètres des deux côtés des lignes du réseau du Bagdad et toutes lignes qui passera dans cette zone sera considérée en compétition directe à la condition que dans la région entre Nusséyb et Courna la zone de protection sera limitée à l'est par une ligne tirée à mi-distance entre les fleuves Tigre et Euphrate de la latitude de Nusseyb et de Courna.

III. — Des lignes d'intérêt local seraient à ravitailler la navigation fluviale et dont la longueur n'excédera pas cent kilomètres ne seront pas considérées en compétition directe si elles ne passent dans la zone de protection.

IV. — A défaut d'accord, la question de savoir si une ligne est ou non en compétition directe sera soumise à l'arbitrage en conformité de l'article 10 de la dite convention.

حق پاشا مرحوم ۵ مایس ۹۱۴ تاریخی تحریر ائمده انگلتره نک بغداد خطنه و قابتدن صرف نظر ایمسیله المانیا به قارشی غایت مهم مساعدانه بولندیغی و بوایسه لمانیانک بحر سفیددن بصره کوفزیته قدر تأسیس مناسبات ایمسی و انگلتره نک بغداد خطنه مخالفت سیاستدن رسماً صرف نظر ایمتش اولدیغی و بوشکل ائتلافک انگلیز منافعنه پک موافق اولدیغی و پارافه ایدیلان مقاوله ده معامله متساویه مسئله سی انگلیز لری مستریح ایتدیکنی و موضوع بحث اولان او چنجی مادده آلمان هیئتک مهم مساعدانه بولندیغی بیان ایدیوره آلمانک موافقت ایتدکلری خصوصات بروجه آتیدر :

I. — A ce que la zone de protection entre les fleuves Euphrate et Tigre depuis Nusseyb (sur l'Euphrate au sud-ouest de Bagdad) et Kurna soit réduite à mi-chemin des deux fleuves.

II. — A ne pas objecter à toute ligne qui pourra aboutir de la Méditerranée au Golfe Persique et qui partira d'un point à l'ouest de la latitude du 36° Méridien au sud du 34° longitude et d'un point à l'est du dit Méridien au sud du 31° longitude.

III. — A ne pas objecter aux lignes de moins de 100 kilomètres de pénétration destinées à amener le trafic pour la navigation fluviale.

بصورتاه انگلتره حکومتی مصردن ایرانه و ایراندن هندستانه بر بیوک خط تأسیس «لورد اینجکهیپ»ه ویریلان امتیازاتدن استفاده ایله مملکته نفوذ ایچون بر طاقم کوچک خطله انسانی تأمین ایمتش اولیور .

انگلتره خارجیه ناظری سیرادوار غرهی حق پاشایه تبلیغ ایلدیکی نو طه ایله مطالبات آتیهده بولنیور :

فطالباتك قسم اولى محتوى اولان نوطه بروجه آتيدر :

Hakki Pacha sait que le Gouvernement de Sa Majesté est actuellement opposé à toute connexion par chemin de fer de l'Egypte à l'Est, mais pour l'éventualité du changement de ce point de vue à une date future ou dans le cas où quelque concession de chemin de fer sera accordée aboutissant au Golfe Persique au sud des limites indiquées au no 1 de la note explicative, section III, le Gouvernement de Sa Majesté s'en remet au Gouvernement Ottoman, en vue des relations cordiales existant entre les deux Etats, pour que cette concession soit accordée à un groupe Anglais agréable au Gouvernement de Sa Majesté et de façon à permettre la construction dans les conditions que seraient acceptables pour ceux-ci. Le Gouvernement de Sa Majesté ayant fait des grandes sacrifices en acceptant l'article III (classe c.) pour rendre facile les négociations germano-ottomanes, appréciera beaucoup une assurance écrite à ce sujet de la part du Gouvernement Impérial Ottoman.

يأجراز خطى اداره ويأخذ حکومت سنه بالذات اشبوا خطوطى ياطوغرىدين طوغري به
کندى مصاريف ايله ويأخذ استقرارات ايله حاصل او له حق مبلغ ايله وداينلر خطي
مراقبه ايدمه ماملىئى شرطىلە تأسیس واداره حقنى محافظه ايله انكلترةنک بومطالباته موافقت
ایتسنى حق پاشا مرحوم تصویب ايدىبور .

انكلترةنک دىكىر مطالبى محتوى اولان سير ادوار غرىدىك ايكىنجى نوطسى بروجه

آتيدر :

Sir Edward Grey veut aussi attirer l'attention de Hakki Pacha sur le fait qu'après l'achèvement du chemin de fer de Bagdad, la Compagnie de navigation fluviale, dans laquelle le Gouvernement Impérial Ottoman est un actionnaire important, sera privée de la partie la plus lucrative du trafic direct dont elle aura joué au commencement et dépendra en grande partie du trafic local. Dans ces conditions le Gouvernement de Sa Majesté est confiant que le Gouvernement Impérial voudra bien accorder en faveur

de la Compagnie de navigation une option pour 10 ans, à dater de l'achèvement du chemin de fer jusqu'à Basra, des concessions pour de petites lignes de chemin de fer comme ravitailleurs de la navigation fluviale, ces lignes seront une large source de revenus pour la Compagnie de navigation spécialement si les travaux d'irrigation sont effectués aussi rapidement qu'il est anticipé. Sir Edward Grey voudra spécifier une ligne s'étendant à cent kilomètres à l'intérieur, de chaque côté du Tigre et liant la rivière à Kut-el-Amara comme une ligne qui pourra être éventuellement désirable.

مرحوم مشارايله بونوطنك محتوى اولدينى مطالباتك دخى قبولنى توسيه ايدىبور .
باب عالي جانبدن مشارايله اوسال قلنار ٣٠ مايس ٩١٤ تارىخلى تغراقامهده حکومت سنه نك حقوق حکمرايىسىنە و منافعىنە مقاير اولوب ائلاف منبورك محتوى اولدينى موادى قبول ايدەمە جىنى واشبو ائلافك عقدىدىن اصلا معلوماتى اوطااش كې طاوزانە جىنى وايىكى هيئتك منطقە اقتصادىيەلىنى اوچنجى مادەنك بىداتىنى تعديل ايلە تىدىد ايملىرى مىك انھىرى سير ادوار غرمىك مطالباتنە كلاچىھ حکومت سنه نك حلب و راياق خطنى (رامە) يە تىدىد ايمكىدىن مقتدى ايلىرودە كندى خطوط حديدىيە سىلە مصر شىندۇ فرينىڭ الصاق امكانيتى نظر دقه آمىش اولىستىن متولد اولدينى ومصر حدودىدىن بدأ ايلە بىرە كورفۇندا ختام بولەجق و سورىيە چولىتنى . مرور ايدە جىك اولان خطە بر لزوم اولدينى جەتلە بو خصوص اىچون انكلترا حکومتىنە فارشو تعهد آلتە كىرمكە محل اولدينى بىلدۈرلىشدە .
ينه مذكور تغراقامهده بغداد ايلە قورنە آراسىنە دجلەنک اىكى ساحلەنە خطوط حديدىيە اشاسى اىچون اون سنه لىك بىر مساعده اعطاسى خصوصىنە ايسە حکومت سنه نك دجلە و فرات اوزرنە سير سفائن اىچون غايىت مىهم مساعداتىدە بولىندىنى وعر اقده آغىر فداكارلەر اختيار ايلدىكى جەتلە اجر ايدە جىك اروا واسقا عملىياتى ساپىسىنە كېب معمورىت ايدە جىكى بىرىي اولان حوالىدە ايلىرودە خطوط حديدىيە اشاسى اىچون شىدىدىن تعهداتە كىرە مىھ جىكى و حکومت سنه شىدىي يە . قدر انكلترا حکومتى طرفىدىن و قوبۇلان بىتون تكاليف قبول ايدىكى حالدە كىنديسىنە تكلىفلەر وقوع بولىسنە تىمير ايمكىدە حللى اولدينى و مذاكرات ختام بولىدىنى جەتلە حکومت سنه طرفىدىن هىچچ بىرىكى تكليف واقع

اولمديني علاوه ايدلش واشبوا بياناتك انكلتراه حکومته تيليقه حق پاشا مرحوم مأمور اوبلشدري.

خصوصيات مذکوره حقنده در صعادت انكلتراه سفيرينه دخني عين صورته جواب ويربلشدري.
انكلتراه نك مطالب جديده ستك باب على طرفدن رداولنېي سيرادوارغره يك موجب
اعمال اوبلش وانكليز دلكسى طرفدن حق پاشا مرحومه يازيلان مكتوبده مطالبات.
مذکوره نك قبولنده اصرار اوبلشدري.

بغداد - بصره شمندوفرى حقنده آلمانيا و فرانسه حکومتيه جريان ايدن مذاكرات
خارجه نظارى او راقنده موجود اوبليفندن بو باشه تدقیقات اجرا ايديه ماشدر.

انكلتراه حکومتيه ۱۹۰۹ سنه سنه بدأ ايدوب ۱۹۱۴ سنه سى تموزينه قدر دوام ايدن.
مذاكرات تيجه سنه عقد اولنوب تعاطى ايديلان مقاولات حکومت سنه ايله انكلتراه
دولتى بىشىدەكى مناسبات سياسيه نك اتفاقاعيله حال حريلك تحدث ايمىسە مبني كأن لم يكن
حکمنده قالش ايسهده حرب حاضر ئاند فاعلى متعاقب مسائل مذکوره نك يكىدىن موقع مذاكره يه
وضعي طيبى اوبليفندن انكلتراه حکومتى ۱۹۱۰ سنه سى شباطنده حکومت سنه خط
مذکوري كندى حسابه انشا ايتدىكى تقديرده كىمسەنك اعتراضه حق اوله مىھجقى
بيان ايمىسى وبغداد تيمور يولى شركتىك امور مالىيىسى قونتول حقى حائز اولان هيئت
صرافىمى ۷ مارت ۱۹۱۱ تارىخلى بياناتمه سيله بغداد ايله بصره كورفزي آرم سنه كائن
شعبه نك كرك تماماً و كرك قساً انسانى ضمته ۱۹۰۳ سنه سنه كندى سنه بخش اولنان
امتيازى تشکل ايده جك برعهانلى آنونىم شركتىه تركه حاضر اوبليفنى تعهد ايمىسى او زرىسى
خط مذکورك انسانى حکومت سنه نك بالذات در عهده ايمىسى منافق عثمانى يه الك موافق
اولانى اوبليفنى كىسە ايلى وده بصره دن كويته قدر متداوه حق اولان خطك دخى طرف حکومت
صنه دن ويأخذ كندى تابعىتى حائز و عثمانلى سرمایه سنى حاوى برشرك طرفدن الخصاراً
انشا ايتدىرلىسى مناسب اوله جنى فكر و مطالعه سنه اوبليفمىز معروضدر.

باب عالي ۳۱ اكتوبر ۱۹۳۴

روم سفير كيرى.

محمد ناجي

سفراي سلطنت صنه دن

روم بك اوغلۇ فخر الدین

— ٢٩ —

L'intérêt qui s'attache à l'achèvement du Chemin de Fer de Bagdad-Golfe Persique, la nécessité latente d'assurer l'application de la majoration douanière de 4%, amènent le Gouvernement Impérial à envisager, pratiquement, l'examen de ces deux affaires avec le Gouvernement de Sa Majesté Britannique, en tant que lesdites affaires intéressent, sous certains de leurs aspects, le Gouvernement Royal.

Le Gouvernement du Roi a posé une condition à son assentiment à la majoration projetée: savoir que le supplément de recettes qu'elle produirait, ne fût pas affecté aux garanties kilométriques du Chemin de Fer de Bagdad. Si donc, le Gouvernement Impérial Ottoman amenait la compagnie dudit Chemin de Fer à ne pas éléver de prétentions sur ce supplément de recettes, la condition exigée serait remplie.

Tel est l'un des aspects de la question.

D'autre part, à raison des inconvénients qui empêchent la Compagnie du Chemin de Fer de Bagdad de construire et d'exploiter dans les mêmes conditions que le reste de son réseau, le tronçon Bagdad-Golf Persique, qui est compris dans sa concession et dont la construction est, d'ailleurs, absolument nécessaire pour assurer à cette voie ferrée son débouché naturel, il s'agirait d'obtenir que la Compagnie renonçât au droit qui lui fut concédé de construire et d'exploiter également le tronçon Bagdad-Golfe Persique.

Tel est l'autre aspect de la question.

Or, le Gouvernement Ottoman à déjà engagé, au sujet de ces deux points, des pourparlers avec la Compagnie de Bagdad; et il a tout lieu d'espérer que cette dernière acquiescera bientôt aux désiderata de la Sublime-Porte et renoncera, en ce qui concerne les garanties kilométriques, non seulement aux recettes appelées à se produire du chef de la majoration de 4%, mais aussi à toutes autres nouvelles recettes qui viendront s'ajouter aux fonds actuellement consacrés à la Dette Publique Ottomane.

— 2 —

La Sublime Porte est d'autant plus fondée à compter sur cette renonciation, que des calculs de statistique établissent la progression constante des revenus dont la Compagnie de Bagdad dispose actuellement et qui, partant, lui assurent dans un avenir prochain, des ressources suffisantes pour l'achèvement de la voie jusqu'à Bagdad, sans qu'il faille lui affecter de recettes nouvelles.

Le Gouvernement Ottoman avait, naguère, conçu l'idée de construire lui-même la partie finale de la voie ferrée. Il aperçoit des difficultés dans l'exécution d'un tel projet. Aussi estime utile et expédient de recourir, pour ledit tronçon, à la création d'une nouvelle société anonyme Ottomane dont le capital serait fourni tant par le Gouvernement Impérial Ottoman lui-même que par des groupes de capitalistes anglais français et allemands. Ce capital est à départager de la façon suivante: Quarante pour cent pour le Gouvernement Impérial; vingt pour cent à chacun des groupes de capitalistes étrangers.

Les frais de construction pourront, d'après le système actuel de la ligne Konia-Bagdad, être couverts par une émission d'obligations d'Etat Ottomane garanties par le Gouvernement Impérial et émises à Londres, Paris, Berlin, et Constantinople. Les frais de construction ainsi que le capital actions de la société nouvelle et toute autre modalité de formation de la société et de l'émission seront naturellement réglées après entente entre le Gouvernement Impérial et les groupes intéressées.

En tant que point terminus de la voie ferrée, sur le Golfe Persique, on ne saurait naturellement envisager que Koveït d'abord, Bassorah ensuite. Le Gouvernement Ottoman pense que Koveït est, par sa situation, tout indiqué pour servir de débouché au Chemin de fer. Comme cependant la situation politique de Koveït présente certaines particularités, et que, d'autre part, il importe, logiquement, que le point terminus du Chemin de Fer de Bagdad soit sous l'administration directe du Gouvernement Ottoman, il serait désirable de régulariser, en premier lieu, les rapports de

Koveït vis-à-vis de l'Empire, ce qui pourra rendre possible l'exploitation du port à créer dans cette localité par la société anonyme nouvelle.

Par la même occasion, apparaît l'utilité essentielle d'une entente entre le Gouvernement Ottoman et le Gouvernement de Sa Majesté Britannique, à l'effet de préciser la situation du Golfe Persique, respectivement par rapport aux droits politiques et aux intérêts commerciaux des deux Pays, en établissant, sans équivoque, la position de chacun d'eux.

S'il est exact que les intérêts de la Grande Bretagne s'opposent à la pénétration de tierces influences étrangères dans le Golfe Persique, il est non moins certain que, sur ce point, les intérêts essentiels du Gouvernement Ottoman se rencontrent avec ceux du Royaume-Uni, l'Empire Ottoman n'étant, lui-même nullement disposé à encourager les Puissances, encore moins à les autoriser à établir une base d'influence dans ces contrées. De sorte qu'une parité d'intérêts entre le Gouvernement Britannique et le Gouvernement Ottoman jointe à leur égal désir d'arriver à une entente sur tous les points qui ont pu jusqu'ici diviser leurs vues, semble les convier aujourd'hui à aborder, dans un même esprit d'amitié et de conciliation, le règlement définitif des questions ci-dessus énumérées."

میل ۲۰

بغداد تیور یوله متعلق ۲۰ شباط ۱۳۱۸ مارٹ ۱۹۰۴ تاریخی مقاولہ نامہ یہ حاصل اوجنجی مقاولہ منصہ در

Troisième Convention additionnelle à la Convention du Chemin de Fer de Bagdad
En date du 20 Février 1318 / 5 Mars 1903.

Le Gouvernement Impérial Ottoman, représenté par Son Altesse Hakki Pacha, Grand-Vézir et Ministre par intérim du Commerce et des Travaux Publics, d'une part, et la Société Impériale Ottomane du Chemin de Fer de Bagdad, dénommée ci-après "la société", représentée par Monsieur Edouard Huguenin, Administrateur-Délégué de ladite société, d'autre part,

ont convenu ce qui suit :

Art. I

Le Gouvernement Impérial Ottoman décide la continuation jusqu'à la ville de Bagdad, soit sur une nouvelle longueur d'environ 600 kilomètres, de la construction du prolongement Boulgourlou-Hélib ayant fait l'objet de la Première Convention Additionnelle à la Convention du Chemin de Fer de Bagdad du 20 Mai 1324/2 Juin 1908.

بر طرفدن حکومت عثمانیه نامه حرکت ایدن صدراعظم و تجارت و نافعه ناظر و کیلی فخامتلو دولتو حق پاشا حضرتليه دیکر طرفدن بغداد تیور یولی شرکت عثمانیه سی نام و حسابته حرکت ایدن شرکت مذکوره مجلس اداره اعضای مخصوصی موسیوادوار هوکن بینته بالموافقه مواد آتیه قرار کیر اولمشدر .

« برنجی مادہ »

بغداد تیور یوله متعلق ۲۰ مایس ۱۳۲۴ / ۲ جون ۱۹۰۸ تاریخی مقاولہ نامہ یہ حاصل برنجی مقاولہ منصہ احکامنه توفیقاً بلغورلی هلیف قسمی انسا آتنک تقریباً آلتی یوز کیلو مترو بر طول جدید او زرم تجدیدیه بغداد شهریته قدر ایصالی حکومت عثمانیه جه تقرر ایتشدر .

Art. II

« ایکننجی مادہ »

La Société renonce à ses droits à l'affection de nouvelles ressources de l'Etat, et ce aussi bien pour l'annuité que pour le forfait d'exploitation fixés par l'Art. 35 de la Convention du 20 Février 1318/5 Mars 1903 du chef de la construction et l'exploitation du prolongement de Hélif jusqu'à Bagdad, dont la longueur effective sera établie par les études définitives à exécuter.

Les sommes lui revenant en vertu du susdit Art. 35, lui seroînt donc payées) :

1) sur les excédents des recettes nettes de la Dette Publique Ottomane revenant au Gouvernement Impérial Ottoman selon l'Art. VII du Decret-Annexe au Decret du 28 Mouharrem 1299, déduction faite du produit de la sur taxe douanière de 3%, étant bien entendu que la Société renonce également à tous ses droits découlant de Conventions antérieures, sur le produit de la nouvelle surtaxe douanière de 4% que le Gouvernement se propose d'introduire ;

2) sur les excédents des dîmes

شرکت طول حقيقى اجرا ايديله جك
کشفيات قطعية نتيجه سنه تين ايليه جك
اولان هليف - بغداد قسمت انشاوايشلدى -
مضمنده ٢٠ شباط ١٣١٨ مازت ١٩٠٣ تارىخلى مقاوله نامه نك
اوتوز بشنجي ماده سنه تعين قلنان تقسيط
سنوي ايله ايشلتنه مصارف مقطوعه سنه
قارشولق اوبلق او زرده دولتك واردات
جديدة في شركته تحصيص ايده جكته دائر
اولان حقوقدن فراغت ايير وبو تديرجه
سالف الدلكر اوتوز بشنجي ماده موجبوجه
شركته اعطائي مقتضى مبلغ :

اولاً : محرم ١٢٥٩ ٢٨ تارىخلى قرار نامه
ذيلنك يدنجي ماده سى احکامه توفيقاً حکومت
عثمانى يه عايد بولنان ديون عمومىه واردات
صافى فصله لارندن يوزده اوچ كمرك رسم
منضمى حاصلاتى بالتنزيل قاله جق مقدار دن
تايد ايديله جك در شوراسى مقر در که شركت
حکومت عثمانى طرقىز يكىدىن وضى تشبتنه
بولنستان يوزده درت كمرك رسم منضمى
حاصلاته دائر مقدمًا تعاطى ايدلش اولان
مقاولاتى منبعث بالجمله حقوقدن دخى فراغت
ايتشدر .

ثانياً : مبلغ مزبور بغداد تجور يولنك
ايلك ايكي يوز كيلو مترو لق قسمىله انطاولى

affectées aux garanties kilométriques des lignes du Chemin de Fer Ottoman d'Anatolie, ainsi qu'à la première section de 200 kilomètres du Chemin de Fer de Bagdad.

Art. III

Les plans et projets de la ligne comprise entre Hélik et Bagdad, seront présentés au Ministère du Commerce et des Travaux Publics dans le délai d'un an compté à partir de l'échange de la présente Convention Additionnelle. Le délai pour l'approbation des plans et projets par ledit Ministère, sera de deux mois.

Art. IV

La Société aura le droit de demander au Gouvernement Impérial Ottoman, à tout moment et dès la signature de la présente Convention Additionnelle, la remise, soit séparément soit ensemble, des Séries IV, V et VI de l'Emprunt, la valeur nominale de chacune de ces Séries étant fixée à Frs. 54.000.000, si elle s'engage à

عثمانی تیور یوللاری کیلومتر تو تأمیناته تخصیص اولان اعشار فصله وارداندن تسویه ایدیاه جکدر.

« اوچنجي ماده »

هليف ايله بغداد بىتىدە كى خطىڭ خرىپە وپروژەلر ئىشبو مقاولە منصىمەنىڭ تارىخ تعاطىسىندىن اعتباراً يرسنە مدت ظرفقىدە تجارت ونافعە نظارىتىن تودىيغ قاتە جىندىن مذكور خرىپە وپروژەلر ئىن ئاظارت مشارىتىجا تىمىدىقى مىتى ايكى ماھىن عارت اوله جىقدىر.

« دردنجى ماده »

شركت اشبو مقاولە نامەنىڭ امضالىدىنى تارىخىدىن اعتباراً هېزمان بېرىنىڭ قىمت اعتبارىسى اللى درت مىليون فرانق اوله جق اولان درت بشن والى نومرسولو استقراسى تىپلىرىنى كۈك منفرداً و كۈك مجتمعاً وضع ايمىنى حکومت عثمانى دن طلب ايلك صلاحىتىنى حاڭىز وبىغدادە قدر تمىيد اوله جق قىسمىك هيئەت عمومىمىنى قىسە مذكورە خاڭىز خرىپە

terminer l'ensemble du prolongement jusqu'à Bagdad dans un délai de 5 (cinq) ans à partir de l'approbation des plans et projets y relatifs.

Art. V

Les Séries IV, V et VI de l'Emprunt seront régies par les dispositions arrêtées dans le Contrat du 20 Mai 1324/ 2 Juin 1908 pour les Séries II et III, étant bien entendu que :

1) la valeur nominale de chacune des nouvelles Séries est fixée à Frs 54.000.000,- comme il est dit à l'Art IV de la présente Convention Additionnelle.

2) les affectations afférentes au service des nouvelles Séries, sont celle désignées à l'Art II de la présente Convention Additionnelle.

3) la division des nouvelles Séries en coupures d'une et de cinq obligations, de même que les échéances des coupons, seront fixées par la Société.

Art VI

Le prolongement au delà de Boulgourlou jusqu'à Bagdad, formant un tout dont l'exécution

وپروژه لرک تصدیقی تاریخندن اعتباراً بیش
سنه مدت طرفده اکمال ایلکی متعهددر .

« بشنجی ماده »

درت بیش و آلتی نومرلی استقراض
تریبلری ۲۰ مایس ۳۲۴ و ۲ حزیران ۹۰۸
تاریخنلى مقاوله نامده ایکی واوج نومرلی
تریبلر حقدنه محرومکاره تابع اوله جقدر
شود که :

اولاً : بیکی تریبلردن هربینک قیمت
اعتباریسى اشبو مقاوله منضمەتك دردنجى
ماده سندە بیان ایدالىيکى وجھەلەلى دوت
میليون فرانتى اولەرق تعین قانمشدر .
ثانیاً : ذکر اولنان بیکی تریبلر کە معاملاتە
تخصیص اولنان فارشۇلقلر اشبو مقاوله
منضمەتك ایكنجى ماده سندە محىر اولان
فارشۇلقلدر .

ثالثاً : بیکی تریبلر اقسامنک بروېش
تحویللى اسهامە صورت تقسیمى و قوبۇنلارك
مدت تأديه لرى شرکت طرفىدەن تعین
قلە جقدر .

« آلتنجی ماده »

بلقورلیدن بىغدادە قدر يايىله جق عمليات
تمدیدىه ایكىدىن آلتى بى قدر اولان استقراض

doit être assurée par le produit total des Séries II à VI de l'Emprunt, la Société au lieu d'appliquer exclusivement au prolongement de Boulgourlou à Hélik le produit des Séries II et III, a d'ores et déjà le droit d'en utiliser ce que de besoin pour commencer soit à tous points quelconques qu'elle jugera utiles, les travaux de construction de prolongement au delà d'Hélik.

La présente Convention Additionnelle a été, conformément à l'Iradé Impérial en date du

6 Mars 1327
17 Rébiul-Ewel 1329

faite en double, signée et échangée à Constantinople le

8/21 Mars 1237 - 1911
19 Rébiul - Ewel 1329

signé: HUGUENIN

Le Groupe allemand qui a le contrôle financier de la Société du Chemin de fer de Bagdad, est prêt à céder à une Société Anonyme Ottomane à former, la concession conférée à la Société du Chemin de Fer de Bagdad par la convention du 20 Fév-

تر تیلرینک حاصلاتی یکونیله موقع تطییقه قوئنیله جق برکل حالتده اوlobe شرکت ایکی واوج نومرسولو تر تیلر حاصلاتی مجرد بلغورلی هلیف عملیات ت مدیده سنه حصر ایده جکنه بوندن بولیه مذکور تر تیلردن لازم کلان مقادیری هلیقدن ایلوویه متد قسمک کرک بگدادده و کرک فائده لی کوره جکی بالچمه ناطنده کی عملیات انشاییه تخصیص ابلیه بیله جکندر.

اشبو مقاوله منضمه شرف صادر اولان ٦ مارت ١٣٢٧ تاریخی اراده سنه حضرت ١٧ ربیع الاول ١٣٢٩ پادشاهی اوزرینه ایکی نسخه اوله رق بالتنظيم در سعادتده تعاطی قلمشدر.

١٩ ربیع الاول ١٣٢٩ و ٨ مارت ١٣٢٧

صدر اعظم
و تجارت و تافعه ناظری و کیلی
ابراهیم حقی

برلین بیانامه سی

بغداد تیموریولی شرکتیک امور مالیه سنه
قوتو قول حقی حائز اولان آمان هیئت
صرافیه سنه بصره کور فزندن اعتباراً درت
یوزدن بش بوز کیلومتره قدر حساب ایدیلن
بر شعبه ایله بصره و کور فزندن تأسیس اولنے جق
لیمالرا یچون ٢ شباط ٩٠٣ تاریخی مقاوله نامه

rier /2 Mars 1903, pour une section de 400 à 500 kilomètres calculée à partir du Golfe Persique, ainsi que pour les ports à établir à Basra et au Golfe, et ce à des conditions dont les détails seront fixés d'un commun accord entre le Gouvernement-Impérial Ottoman et la Société du chemin de fer de Bagdad. Le susdit groupe allemand déclare d'ores et déjà qu'il est d'accord à ce qu'une large part dans la nouvelle Société Anonyme Ottomane soit réservée à la Turquie et qu'il ne réclamera pour l'ancienne Société du chemin de fer de Bagdad qu'un intérêt de minorité qui, pourtant, ne serait pas inférieure à la part de n'importe quelle nationalité non-ottomane.

D'autre part, il serait réservé à la nouvelle convention de fixer les compensations qui reviendraient à la Société de Chemin de fer de Bagdad pour l'abandon des avantages pécuniaires et autres que lui assurait la convention actuellement en vigueur.

Berlin, le 7 Mars 1911

signé: A. V. GWINNER
HELFFERICH

ایله شرکت مذکوده به اعطاقنان امتیازی
تشکل ایده جك بر عثمانی آنونیم شرکته
تقریباً حکومت سینه ایله مذکور شرکت
پیشنه متفقاً قرار لشیده جق شرائط
دادره سنده ترکه حاضر در.

مارالیان آلمان هیئت عثمانی بکی آنونیم
شرکتنه حکومت عثمانیه ایچون بر حصه
واسعه تقریقی خصوصنده متفق الافکار
بولندیغی و مع هذا لاعلی التعيین تبعه عثمانیه دن
اولیانلره ویریان حصه دن دون اولامق
شرطیله بغداد تیوریولی اسکی شرکتی ایچون
بر منفعت قلیله دن بشقه برشی طلب ایته جکنی
شمیدین بیان ایلو . دیگر طرفدن الحالة
هذه مرعی الاجرا اولان مقاوله نامه نک
کنده سنه تأمين ایلش اوله لیغی منافع تقدیه
وسازه بی ترک ایلش اولیستن طولاً بی بغداد
تیوریولی شرکتنه ویریله جک تعویضات بکی
مقاوله نامه ده تعیین ایدیله جکدر.

برلین ٧ مارت ٩١١

هلفرخ

غوبنر

٢١ مارت ١٩١١ تاریخی و هوکن امضایی ایله در سعادتده اعطا اولنان بیاننامه نك

ترجمه سیدر :

Messieurs A. von Gwinner et Helfferich, signataires au nom du groupe Allemand qui a le contrôle financier de la Société du Chemin de fer de Bagnad, de la déclaration du 7 Mars 1911 ci-annexée m'autorisent à déclarer qu'ils acceptent que les mots :

"Pour une Section de 400 " à 500 kilomètres calculés à " partir du Golfe Persique". s'interprètent dans le sens de: " la Section comprise entre " Bagdad et le Golfe Persique, " soit en totalité, soit en partie", Cons/plz; le 8/21 Mars 1911
signé: HUGUENIN

بغداد یوریوی شرکت عمانی شاهانه می مدیر مرخصی هوکن امضاییه در سعادتده
اعطا اولنان بیاننامه نك ترجمه سی در :

DÉCLARATION

Notre Société déclare qu'en ce qui concerne le prolongement de la ligne de Hélic jusqu'à Bagdad, elle renonce formellement à tous ses droits découlant de Conventions antérieures sur le produit des droits de Patente, si le Gouvernement les met en applicateur.

Constantinople, le 8/21 Mars 1911

L'Administrateur-Délégué
signé : HUGUENIN

بغداد یوریوی شرکت امور مالیه سی
قوتنرول حقنی حائز بولان آلمان هیئت
مالیه می نامه ٢٧ مارت ١٩١١ تاریخی ملفووف
بیاننامه وضع امضا ایدن موسيو د آ. فون
غويز « موسيو « هلفریخ » :
« بصره کورفرزدن اعتباراً ٤٠٠ دن
٥٠٠ کیلومترو حساب اولنان بر شعبه ایچون
کله لرینک
« بغداد ایله بصره کورفرزی آرد مند
کافن شعبه نك کرک تاماً و کرک قسماً » مائلند
تفسیری قبول ایلکدنه اولدقلرنی بیانه
شناور لریني مأمور ایتشلدرر .

هليف خطنه بغداده قدر تمدیدي
خصوصه کلنجه حکومت عمانیه پانت
رسومی موقع تطبيق واجرايه وضع ايلديکي
تفبرده شرکتمز رسوم مذکوره حاصلته
متعلق مقاولات سابقه دن منبعث بالجمله
حقوق دن قطعاً فراغت ايلر .

CONFIDENTIAL.

F.

**CONVENTION CONCERNANT
LES CHEMINS DE FER EN TURQUIE D'ASIE.**

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des territoires britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, d'une part; et

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans, d'autre part;
désireux tous deux d'écartier toute condition pouvant donner lieu à l'avenir à des différends entre eux en ce qui concerne le transport des marchandises par les chemins de fer en Turquie d'Asie.

Ont nommé pour leurs plénipotentiaires,

Lesquels s'étant communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenu de ce qui suit :

ARTICLE 1.

Le Gouvernement Impérial Ottoman s'engage à veiller à ce que la société du chemin de fer de Bagdad applique à toutes les marchandises d'une catégorie identique qui pourront lui être présentées en vue d'être transportées par chemin de fer, entre les mêmes stations et dans les mêmes conditions, un régime parfaitement égal, tant pour le tarif en vigueur qui leur sera imposé que pour les facilités dont elles jouiront, quels que soient respectivement :

a.) Le pays d'origine des marchandises importées dans l'Empire Ottoman;

b.) Le pays de destination des marchandises exportées de l'Empire Ottoman;

— • —
c.) Les pays d'origine et de destination des marchandises en transit par l'Empire Ottoman; et

d.) Le pavillon et l'armateur des bâtiments sur lesquels les marchandises seront importées ou exportées par les ports ottomans.

ARTICLE 2.

Le Gouvernement Impérial Ottoman s'engage à veiller à ce que la société du chemin de fer de Bagdad ne conclue avec une société de navigation ou avec un armateur dont les bâtiments desservent un ou plusieurs ports, soit maritime, soit fluviaux, de son réseau, d'arrangement particulier relatif à certaines catégories de marchandises importées ou exportées par ces ports sans que cet arrangement soit de plein droit applicable, dans les mêmes conditions, à toute autre société de navigation ou à tout autre armateur dont les bâtiments importent ou exportent des marchandises de la même catégorie par les mêmes ports. Il est toutefois entendu que cet article ne porte nullement atteinte aux droits concédés par l'article 9 de la convention du 5 Mars 1903, relative à l'importation de matériaux destinés à la construction du chemin de fer de Bagdad.

ARTICLE 3.

Aux fins de la présente convention la phrase "les mêmes conditions" signifie les mêmes conditions de poids, d'emballage et de vitesse (grande, petite ou autre), la même catégorie de marchandises, et les mêmes stations de départ et d'arrivé.

ARTICLE 4.

Dans le cas où le commerce britannique serait soumis, sur quelqu'un des chemins de fer auxquels s'applique la présente convention, à un régime d'exception en quelque relation non spécifiée par les articles précédents, telle, par exemple, que l'insuffisance des facilités accordées en matière du transport commun ou

— • 1 —

la pose des conditions spéciales au transport effectué par une voie déterminée, le Gouvernement de Sa Majesté Britannique se réserve le droit de faire à ce sujet des représentations auprès du Gouvernement Impérial Ottoman, qui prendra les dispositions nécessaires pour remédier au grief.

ARTICLE 5.

Les dispositions de la présente convention ne s'appliquent ni au transport des militaires, des marins ou des fonctionnaires ottomans ni à celui des munitions militaires, navales ou civiles pour le compte du Gouvernement Impérial Ottoman, ni aux transports afférents aux services publics de l'Etat Ottoman, ni au transport du matériel et des matériaux destinés à la construction ou à l'exploitation des travaux publics existants ou à créer dans l'Empire Ottoman.

ARTICLE 6.

Aucune disposition de la présente convention ne sera interprétée comme une défense de l'établissement d'une distinction entre les tarifs à appliquer respectivement :

- (a.) Au trafic local
- (b.) Au trafic d'importation.
- (c.) Au trafic d'exportation.
- (d.) Au trafic de transit.

ARTICLE 7.

Les dispositions de la présente convention s'étendront, dans la mesure où elles y sont applicables, au régime appliqué par la société du chemin de fer au transport des voyageurs entrant dans l'Empire Ottoman, le quittant ou traversant son territoire, et de leur bagage. Toutefois, elles ne s'appliqueront pas au transport des émigrés et des indigents et de leur bagage.

— 62 —

Aux fins du présent article, le terme «émigrés» se rapporte aux personnes venues s'établir dans les limites de l'Empire Ottoman qui sont transportées par les soins de la commission des émigrés.

ARTICLE 8.

Le Gouvernement Impérial Ottoman s'engage à veiller à ce que les dispositions des articles précédents soient appliquées à tout chemin de fer (soit actuellement existant, soit à construire à l'avenir) en Turquie d'Asie qui se raccorderait avec le chemin de fer de Bagdad.

ARTICLE 9.

Le Gouvernement Impérial s'engage à veiller à ce que la Société du chemin de fer de Bagdad admette à son conseil d'administration deux membres de la nationalité britannique. Avant la nomination de ces membres, le Gouvernement Imp. Ottoman prendra les dispositions nécessaires pour s'assurer qu'elle a l'agrément du Gouvernement de S. M. Britannique. Dans le cas où en vertu d'un arrangement quelconque, le tronçon Bagdad-Basra serait construit par une autre société, les dispositions du présent article s'appliqueront également à celle-ci.

ARTICLE 10.

Aucun prolongement de voie ferrée au delà de Basra vers la mer ne pourra avoir lieu qu'après accord préalable entre le Gouvernement de S. M. Britannique et le Gouvernement Impérial Ottoman et dans les conditions agréées par eux.

ARTICLE 11.

En cas de contestation au sujet de l'interprétation ou de la mise à exécution de la présente convention, la question en litige, à moins d'être réglée dans un délai de trois mois à la satisfaction des deux Gouvernements, sera déférée, sur la demande de

— • —

l'un ou de l'autre Gouvernement, au jugement du tribunal international d'arbitrage de la Haye.

ARTICLE 12.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées aussitôt que faire se pourra, et au plus tard dans un délai de trois mois.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Londres, en double original, le

1913

Paraphée ad referendum

Londres, le 12 Août, 1913.

I. H. A. P.

DÉCLARATION

Le Gouvernement Impérial Ottoman déclare que la Société du Chemin de fer de Bagdad a renoncé à tous les droits qui découlent pour elle des conventions existantes en ce qui concerne le prolongement de la Ligne de Bagdad au-delà de Basra, ainsi qu'au droit d'établir un terminus maritime sur le littoral du Golfe Persique.

Fait à Londres, le 1913.

Paraphée ad referendum.

Londres, le 12 Août 1913. I. H. A. P.